

ONZE VOGELS

31e JAARGANG No. 4, APRIL 1970

MAANDBLAD VAN DE NEDERLANDSE BOND VAN VOGELLIEFHEBBERS

Ussel

De

HET ORIGINELE
 natuurlijke pigmento
 liquido voor rode kanaries

IS

Necareco

Het is het niet te overtreffen Italiaans product, gebruikt door kwekers in de gehele wereld, dat honderden initiaties op de markt heeft.

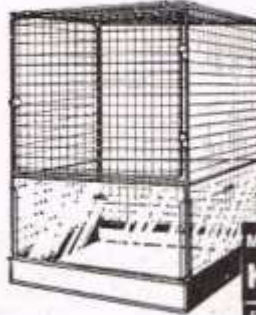
Vraagt Uw leverancier om het product in de originele verpakking van 30 of 170 cc.

HET IS EEN PRODUCT GEGARANDEERD DOOR HET MARK BEMIA - VERNE (ITALIË)

NIEUW! **PARADISO - KOMECO ZELFBOUW VOLIERES**

Geheel metalen zelfbouw kamervolières van genormaliseerde elementen. Steeds uit te breiden en onder te verdelen. Twee standaard-uitvoeringen met oneindig veel combinatiemogelijkheden. Het past altijd! Gegarandeerd!

PARADISO-KOMECO VOLIÈRE geen kool, maar een echte vogelwoning!

Roestvrij, morsvrij, en hygiënisch. Waterdichte schuiflade. Gemakkelijk toegankelijk, veilig af te sluiten. Geen zichtbelemmering!

Montage? Het werk van een ogenblik. Geen gereedschappen nodig!

Stuur de BON of schrijf een briefkaart aan:

Metaalwarenfabriek Huls Kamp n.v.
KOMECO-DIVISION
 POSTBUS 52 11 ALKMAAR

BON Zend mij Uw rijk geïllustreerde prospectus met technische beschrijving en prijzlijst van de **PARADISO-KOMECO ZELFBOUW VOLIERES**

Naam: .....

Adres: .....

Plaats: .....

Wanneer zijn uw vogels „vatbaar?“

Eigenlijk altijd. Maar het meest vatbaar is de vogel, wanneer zijn natuurlijke weerstand verminderd is. En dan komen al gauw de bekende problemen:

- onbevuchte eieren, geen levenskrachtige jongen • moeilijke, langdurige rui • slechte conditie na transport of verplaatsing • „groenvoerbezwaren“ • conditieteruggang door weers-omslag • reactie op entingen.

Zorg altijd voor een natuurlijke topconditie. Die kunt u bereiken met Dohyfral W.M. extra. Dit is een wetenschappelijk verantwoord vitaminen + sporenelementenpreparaat,

ontwikkeld door Philips-Duphar, wereldvitaminenspecialisten. Makkelijk te geven (door drinkwater!) - het produkt waarop u volledig kunt vertrouwen.

dohyfral W.M. extra voor siervogels

in de bekende rode verpakking | vitaminen + sporenelementen (wateroplosbaar)
 produkt van N.V. Philips-Duphar

Inlichtingen: uw leverancier of „De Witte Molen“, Meeuwen N. B. (alleenverkoop voor Nederland)

**„RiGo“ opfok-EIVOER
KLEUR-EIVOER**

„waarborg voor sukses“

- * met verse kippeieren.
- * natuurlijke vruchtsappen, waardoor:
- * verhoogde vruchtbaarheid.
- * maximale groei der jongen.
- * TOP-konditie van de ouders.
- * de **GOEDE KERN...**
GOED VOER.

„RiGo“ Vogelvoerders
Kaatsheuvel,
Gasthuisstraat 21.

Amerik. elektrisch
kwartelbroed-
mach. voor ca.
18 eitjes,
met handleiding
franko
f. 27.-
inkl. B.T.W.

VAN WAARDHUIZEN

Leiderdorp, Valk Boumanweg 204, Tel. 01710-30837

EEN KUUR MET

Gecolina-K3

voor **GEZONDE KWEEDI**

Gezonde ouden! — **Gezonde jongen!**
Gecolina-K3 ter bestrijding van darmstoornissen,
coccidiose enz. (mager worden, dunne afgang,
lusteloosheid, roodbuikigheid enz.).

Ook de sluimerende ziekten die men niet be-
merkt, maar waardoor Uw vogels niet in konditie
komen, worden door een Gecolina-K3-kuur be-
streden. **Gratis foldert!**

GECO-Labor, Venlo, Fabr. v. **Vinka**

VOGELLIEFHEBBERS

lezen maandelijks.

De Vogelwereld

Het tijdschrift van de A.O.B. verschijnt op min-
stens 48 blz. en bevat steeds artikelen over
kanaries, exoten, parkieten en inheemse vogels
en is regelmatig geïllustreerd met prachtige
kleurplaten.

Abonnement per jaar (oktober tot en met sep-
tember) / 11.— per jaargang, te storten op
postgiro 115834 t.n.v. de Vogelwereld, Ceron-
straat 70, Hoboken.

A. P. van Gils
Oranjeplein 21 Goirle (Holland)
Telefoon 04247 - 15 79
Vogel- en Dierengroothandel

Wij bieden regelmatig aan:

Zangkanarie man G.&Bont	12.— pst
Pop kanaries	5,50 pst
Rood intensive	20.— pst
men en pop	
Zalmrood man en pop	17,50 pst
Goud en zilver	15.— pst
agathpop, man	
Isabel kanaries	15.— pst
pop en man	
Witte kanarie man	15.— pst
Witte poppen kan.	12,50 pst
Gloster kanaries	50.— ppr
Border kanaries	50.— ppr
Norwich kanaries	110.— ppr
Yorkshire kanaries	100.— ppr
Zebravinken Grijs	6,50 ppr
Zebravinken Wit	8.— ppr
Zebravinken Beige	7,50 ppr
Zebravinken Zilvervleugel	
	12,50 ppr
Zebravinken masker	12,50 ppr
Jap. Meeuwjtjes	6,50 ppr

Spitsstaart amadines	35.— ppr
Gordelgrasvinken	35.— ppr
Binsen astrildes	35.— ppr
Driekleur pap. amadines	45.— ppr
Roodkop pap. amadines	125.— ppr
Gould amadines	65.— ppr
Bruinborstrietvink	55.— ppr
Binchonows	50.— ppr
Cerus amadines	35.— ppr
Splendid parkieten	150.— ppr
Bourks parkiet	45.— ppr
Turquoise parkiet	75.— ppr
Roodrugparkiet	45.— ppr
Prachtrosella	175.— ppr
Elegant parkiet	100.— ppr
Stanly ros.	325.— ppr
Valkparkieten	30.— ppr
Halbandparkieten	25.— ppr
Bonte boertjes	30.— ppr
Kanarievleugel park.	35.— ppr
Pruimkop park.	50.— ppr
Muisparkieten	35.— ppr
Nandayas park.	55.— ppr
Jandayas	75.— ppr
Personatas	45.— ppr
Engelse parkieten	50.— ppr
Fischeria	40.— ppr

Rosa colliers	27,50 ppr
Tarantas	32,50 ppr
Groene pop, met kool	200.— pst
Grijze roodstaart	225.— pst
Mooie middel Beo	75.— pat
Java Beos, groot	200.— pat
Middel Kakatoes	175.— pat
Kleine Kakatoes	135.— pat
Ind. nonpareils	15.— ppr
Mex. nonpareils	20.— pat
Groene kard.	22,50 pat
Roodkuif kard.	20.— pat
Rode kardinaal	22,50 pat
Geelstuit edelz.	11.— pat
Chin. Dwergkwartels	12,50 ppr
Silver kwartels	20.— ppr
Kel. kuifkwart.	35.— ppr
Isabel Chin. kwartel	50.—
Jap. Kwartels	15.— ppr
Diamantduifjes	20.— ppr
Zilverduifjes	40.— ppr
Zebraduifjes	30.— ppr
Brunnerkroppers	30.— ppr
Trio Goudfazant	35.—
Opgezette vogels;	
Vlaamse gaaien	20.— pat
Eksters	17,50 pat
Eekhoornjtjes	20.— pat
Wezels	17,50 pat
Hermelijntjes	25.— pat
Meeuwen	25.— pat
Taling eendjes	22,50 pat
Grote eenden	25.— pat
Bosfazanten	30.— pat
Reskop	125.—
Reekop met pootjes kapstok	150.—

Verder vele soorten op aanvraag.

Verzending onder rembours minimum orders 25.—
kistje 2.—

Wij vragen speciaal Australische prachtvinken,
parkieten en verders regelmatig andere vogels
voor onze EXPORT.

's WOENSDAGS ZIJN WIJ GESLOTEN. 's Zondags
van 10 tot 2 uur geopend.

BONDSBESTUUR

Voorzitter: A. van Liempd, Dr. Kuyperstr. 10, Breda, Telefoon (01600) 36137.

Secretaris: Joh. M. van Pelt, Vlaardingerdijk 331a, Schiedam, Telefoon (010) 261990.

Penningmeester: J. van Splunter, Vijverberg Zuid 44, Bergen op Zoom.

2e Voorzitter: E. Adema, Roggestraat 30, Apeldoorn, Telefoon (05760)-18631.

2e Secretaris: J. M. Hoebers, Hoofdstraat 5, Horst, Telefoon (04709)-1264.

2e Penningmeester: J. J. Krol, Trompstraat 16, Meppel.

Leden: C.E. van Berkel, Vechtstraat 11, Bergen op Zoom.

W. J. Derksen, Hogelandsingel 70, Enschede, Telefoon (05420)-18137.

W. G. Oonk, Bergweg 37, Lochem, Telefoon (05730)-2107, na 18 uur.

J. C. Vos, Braillestraat 2, Grave, Telefoon (08860)-2978.

Chr. Walraven, Abt. Ludolfweg 136, De Bilt, Telefoon (030)-761208.

Juridisch adviseur: Mr. L. van Eideren.

BONDSBUREAU N.B.v.V.

Coshoornstraat 40, Bergen op Zoom.

Postbus 74, giro nr. 1148324, telefoon (01640) 5007.

Geopend: 8.00 - 17.30 uur. Zaterdags gesloten.

LIDMAATSCHAP

Wie als lid van de N.B.v.V. wenst toe te treden, wende zich schriftelijk tot de secretaris van een in zijn plaats van inwoning gevestigde afdeling.

Indien in de plaats van inwoning geen afdeling is gevestigd, kan men zich bij het Bondsbureau als verspreid lid aanmelden. De contributie bedraagt in dit geval f 12,50 per jaar, bij vooruitbetaling te voldoen.

Adressen speciaalclubs N.B.v.V.

Nederlandse Parkieten Club

Secretaris: H. L. L. Hoedemaker, Coba Pulskenslaan 14, Tilburg, Tel. 04250 - 357 47.

Penningmeester: J. Slabbekoorn, Bevelselaan 271, Breda, Postgiro 1113355, Ned. Middenstandsbank Breda. Bij betaling vermelden nr.: 65.68.71.237 t.n.v. N.P.C. Contributie f 12,50 per jaar. Inkomgeld f 5,—.

Nederlandse Zebra-vinkenclub

Secretaris: B. L. v. d. Stroom, Mgr. Dr. H. Poelslaan 1, Amstelveen-Bovenkerk.

Penningmeester: A. A. Straver, Emmalaan 9, Alphen a. d. Rijn, Postgiro 43984 Coop. Raiffeisenbank Alphen a. d. Rijn, t.n.v. N.Z.C.

Contributie f 10,— per jaar. Inkomgeld f 5,—.

Speciaalclub Vorm- en Postuurkanaries

Secretaresse/Penningmeesteresse: Mavr. M. Th. Paape-v. Mourik, Officiersweg 24, Epe (Gld), Postgiro 994095.

Contributie f 10,— per jaar. Inlichtingen, opgeven nieuwe leden en betaling contributie uitsluitend bij de betreffende speciaalclubs.

ABONNEMENTEN

Bij vooruitbetaling

Binnenland f 10,— per jaar. Buitenland f 11,— per jaar.

Buitenland per luchtpost extra tarief volgens P.T.T.-kosten.

ADVERTENTIES

Voor advertenties — ook die van leden en abonnees — met een zakelijk karakter, zijn tarieven en verdere inlichtingen verkrijgbaar bij het Bondsbureau van de N.B.v.V.

Kleine annonces, voor afdelingen — leden en abonnees op „Onze Vogels” van zilver particuliere aard 5 cent per letter met een minimum van f 5,— per advertentie.

Zie voor verdere voorwaarden onder „Vraag en Aanbod”.

VERANTWOORDELIJKHEID

De uitgever van dit blad, de Nederlandse Bond van Vogelliefhebbers, is niet verantwoordelijk voor de inhoud van hierin opgenomen advertenties en erkent geen enkele verplichting tot opnemen van aangeboden advertenties.

De auteurs blijven verantwoordelijk voor de inhoud van hun artikelen. Door publicatie neemt de uitgever geen enkele verantwoordelijkheid op zich.

Het zonder schriftelijke toestemming overnemen van artikelen of gedeeltes daarvan is verboden.

ONZE VOGELS

Maandblad van de Nederlandse Bond van Vogelliefhebbers

31e jaargang no. 4, april 1970
oplage 45.000 ex.

Redactie:

C. E. van Berkel, Vechtstraat 11, Bergen op Zoom, tel.: (01640) - 6314

P. Rijnders, Kometenlaan 81, Bilthoven,

tel.: (030) - 782761

Chr. Walraven, Abt Ludolfweg 136, De Bilt,

tel.: (030) - 761208

Opgave abonnement bij het Bondsbureau, Bergen op Zoom.

Het volgende nummer wordt ter post bezorgd op 27 april 1970.

INHOUDSOPGAVE

	pag.
Halsbandparkieten	149
Albino Kieviet	150
Pries...	151
Muskaatvinken	152
Waar de wildzang tiert	153
Chinees dwergkwartels	156
Kleine koespreeuw	157
De grasparkiet	158
De buizerd mocht „piak”	159
Uit de vogelwereld	161
Nuttige wenken bij de kanariekeek	163
Valkparkieten	164
Engelse postuurkanaries	165
Postuurkanaries	166
Zijn vogels wel zo vrij?	167
Zwarte zwanen gebroed	168
Onkruidzaden	169
De boomklever	170
Diamantduifjes	171
De saffraanvink	172
De merel	173
Kent U de paok?	176
Ektoparasieten	177
Agapornis Roseicollis	179
Geschiedenis van de kanarievogel	180

Voorpagina: *Agapornis Roseicollis*, zie artikel op pagina 179

Foto: Horst Müller

Ontwerp en druk: Steens NV, boekdruk/offset, postbus 59 — Schiedam — Tel. (010) 260640.

foto: Horst Müller

MIJN KWEK MET..

Halsbandparkieten

Als liefhebber van grote parkieten en tropische vogels, ben ik op een gegeven ogenblik in het bezit gekomen van een paar halsbandparkieten. Het was eigenlijk een beetje toeval. Mijn buurman had had veel kleine vogels met daartussen die grote knapen van halsbanden. Op een dag kwam hij bij mij met de mededeling dat die grote parkieten er maar eens uit moesten. Na enig praten was de koop gesloten en heb ik ze bij mij apart in een volière van 5 x 1 m gelaten. Nadat zij, na enkele weken, gewend waren werden ze rustig. Op een morgen zag ik vanuit mijn woning dat ze genegenheid voor elkaar toonden en heb ik meteen een nestblok van 35 x 35 cm, met een invleggat van 10 cm, in de volière gehangen. Deze blok had ik opgevuld met stukken schors van dode takken en bomen. Na enige dagen zag ik dat zij in de blok kwamen. De schors werd door hen in kleine stukjes geknaagd en wat niet naar de zin was werd naar buiten ge-

werkt. Als iemand te dicht bij de volière kwam, werd daartegen luidkeels geprotesteerd. Later werd dit wel beter. Het was inmiddels half maart geworden en op een dag miste ik de pop. Later bleek zij in de blok te zitten waarin zij haar eerste ei had gelegd. Telkens met een dag verschil, werden er vier eieren gelegd die net als bij de meeste parkieten ook spierwit zijn. Na het tweede ei kwam de pop niet meer te voorschijn en werd zij netjes door man in het blok gevoerd. De broedtijd bedraagt 28 tot 30 dagen en dus werden er eind april drie prachtig gezonde jongen geboren. Het vierde ei bleek namelijk te zijn afgestorven. De jonge vogels zijn bij de geboorte helemaal kaal tot ongeveer 12 dagen. Daarna komen de stoppels door en na ongeveer vier weken zitten ze helemaal in de veren, welke prachtig groen van kleur zijn. Ze worden de eerste dagen vermoedelijk alleen door de pop gevoerd welke dan steeds in het blok vertoeft en

Ussel

De

weer door de man wordt gevoerd. Ze groeiden zeer voorspoedig want toen ik ze na vijf dagen wilde ringen ging dit met grote moeite gepaard daar de poten dik en gezwollen zijn. Maar alles is goed gekomen en nu vliegen er drie prachtige fors gebouwde eigen kweek halsbandparkieten in de volière die in niets onder doen voor hun ouders. Met die ouders heb ik reeds verschillende mooie prijzen gewonnen. Tijdens de broedtijd en ook toen de jongen in het blok lagen, was nestcontrole zeer goed mogelijk. Het gaat wel gepaard met een luidkeels protest. Het voer bestaat in hoofdzaak uit zonnepitten, wat witzaad, haver en hennep. Ze zijn zeer verzot op appels, peren, wortelen en alle groenvoer. Al met al lieve vogels, steeds rustig in de volière en niet bijzonder duur van onderhoud. Ik kan dan ook aan ieder die er ruimte voor heeft deze prachtige vogels van harte aanbevelen.

150

ALBINO KIEVIET

Omstreeks oktober 1969 zei Harmjan tegen zijn vrouw: „Kiek 's Derkien wat vlug doar noe tussen die kieften.”

Derkien keek en meende dat Harmjan altijd wat apparts meent te zien. Die opvallend lichte wiekelaar onder het koppel trekkende kievieten hield zij voor een duif. Mid wintermaand, toen Harmjan naar de pony's ging kijken, vond hij echter de oplossing. Deze vogel raapte hij op. Een albino kieviet. Aangedaan door voortwoekerend albinisme is de vogel bijna geheel wit; één vaantje in de rechtervleugel is nog metaalblauw getint. Overigens is zijn gehele pakje tot de kuifveertjes toe verbleekt.

J. A. Verweij.

Ussel

De,

Pries...

Pries kwam uit Weesp.

Hij was daar als een jonge vogel van ongeveer 3 weken oud ergens in een tuin gevonden.

Pries is een Spreeuw. Het bijzondere van Pries is zijn verenkleed. Wit is het, omdat Pries een albino is, met mooie rode ogen en roze poten.

Net als bij een gewone Spreeuw, zijn de puntjes van de contourveren hagelwit, terwijl het andere gedeelte een vuilwitte kleur vertoont.

Pries voelde zich al gauw thuis in de volière en wende snel aan me. Dat moest ook wel, want zelf eten kon hij nog niet, zodat hij met de pincet gevoerd moest worden.

Spreeuwen zijn gezellige vogels. Luidruchtig en met een uitgebreide repertoire, waarin de stemmen van verschillende andere vogelsoorten in terug zijn te vinden.

Het kli-kli-kli- van de Torenvalk. De opgewonden

discussie van twee kauwen, die in het zelfde nestgat wensen te broeden, volledig geïmiteerd door één Spreeuw. De melodieuze roep van de Wulp, gevolgd door een helder „kievit“. En dan natuurlijk de echte Spreeuwengeluiden, zoals het geklokker en geklepper. Het afschieten van een vuurpijl, zoals Thijssen dat zo raak wist te zeggen.

Pries heeft de onhebbelijke gewoonte aangenomen, om bij't neerstrijken boven op de andere vogels terecht te komen. Dat geeft hem een soort van machtspositie, die door de andere vogels niet direct gewaardeerd wordt.

Maar Pries is niet a-sociaal. Integendeel. Spreeuwen zijn graag bij elkaar. Wel houden ze er een vaste regel op na. Niet tegen elkaar aan zitten, zoals de inseparables dat zo graag doen. Nee, zó ver van elkaar af, dat de snavels elkaar net

niet raken. Het is me dan ook nooit gelukt, om Pries achter zijn kopje te krabbelen.

Nieuwsgierig is Pries beslist. Als er een nieuwe patiënt in de volière gezet wordt, komt Pries direct op hem af, om hem te bekijken. Gelukkig laat hij ze met rust, zoodat we geen „gemier“ krijgen. Gemier wordt het wel, als Pries in de zomer mieren in de volière krijgt.

Als een gek vliegt hij van zijn zitplaats af om snel een paar mieren in zijn snavel te stoppen om vervolgens zijn vleugels met de -intussen beschadigde-mieren te behandelen. Ook de flanken krijgen een beurt. Als de mieren „verbruikt“ zijn, haalt hij nieuwe. Soms wringt hij zich in zulke moeilijke bochten, dat hij op zijn staart komt te zitten. Het gebeurt ook wel, dat zijn staart tussen zijn poten naar voren komt. Wat het doel is van dit gemier, weet ik niet. Ik dacht niet, dat het

door Carla Holzenspies

diende om vederluizen te bestrijden, want mijn vogels zijn schoon.

Misschien heeft het iets te maken met het bespoedigen van de rui.

Ook Merels mieren graag en ik heb zelfs een Vlaamse Gaai met uitgespreide vleugels op een mierenhoop zien zitten, terwijl de verontruste mieren haastig over hem heen liepen.

Ook de taal der Spreeuwen is boeiend.

Als een Spreeuw wegvliegt, zegt hij meestal „bruit“.

Wat mij echter nog steeds niet duidelijk is, is het gebruik van „prés“ en „kwiet“.

Komt men bij een Spreeuwennest, dan zegt de aanwezige oude Spreeuw „prés“. Is er luchtlarm, in b.v. de vorm van een jagende Sperwer, dan hoort men „kwiet-kwiet-kwiet“. Toen ik een paar jaar geleden bij een Spreeuwennest-gebouwd in een oud Spechtenhof, stond te kijken, wisselde de oude Spreeuw „prés“ met „kwiet“ af. Opeens zag ik boven het vlieggat, op een tak, een jonge Bosuil zitten. Of deze geluiden nu te maken hebben met laag en hoog gevaar? Ik weet het niet.

Zo valt er altijd wel wat uit te zoeken in de vogelwereld. Als het niet het stellen van een diagnose is, dan valt er op gedrag- of geluidengebied het eent-en ander te beleven.

Maar moeilijk blijft het.

Alleen niet voor Pries.

Het is al weer verscheidene jaren geleden dat ik mij geroepen voelde om een volière te bouwen en vogels te gaan houden. Mijn collega had niet eens zo veel moeite om mij "zo gek" te krijgen. Het begrip tropische vogels houden was voor mij het einde. Na toch wel wat gemopper van moeder de vrouw, die ik toen nog wijs kon maken dat het een liefhebberij was die haar in de toekomst een bontjas zou opleveren — wist ik veel — kwam het dan zover dat de volière werd gebouwd. Een bescheiden geval dat achteraf geen lang leven was beschoren. Waar het bij de vogels uitbleef, de volière kreeg uitbreiding op uitbreiding, verbouwing op verbouwing. In die allereerste volière maakten ook de muskaatvinken deel uit van de bevolking. Ik had ze gekocht in een "vogelwinkel" en de handelaar had in een mum van tijd een gegarandeerd koppeltje voor mij te pakken. ... Die donkere dat is de man

... die lichte het popje". Inderdaad het verschil was goed te zien. Groot was mijn verbazing toen het "popje" steeds donkerder werd. Na verloop van tijd waren beiden precies gelijk. In de literatuur bleek mij dat het verschil tussen man en pop, zoals de handelaar mij zo deskundig had uitgelegd, een sprookje was. Ik las nog meer over deze vogels en omdat ik daar veel waarde aan hechtte, zal ik trachten ook u iets meer te vertellen.

De muskaatvinken komen voor op Java en Bali. Ondersoorten zijn te vinden in Zuid China, Formosa, Maleisië en India. Deze vertonen in formaat, tekening en kleur geringe verschillen.

Wanneer men de naam die Linnaeus hen heeft gegeven: *Lonchura punctulata* bekijkt, dan blijkt daaruit dat zij verwant zijn met de bronzemannetjes, nonnen en de rietvinken. Het zijn uitsluitend zaadeters en zij doen zich dan ook in het vrije veld te goed aan gras- en onkruidzaden. Hun zang is wel erg ostentatief, je ziet meer dan je hoort. Rechtop zittend, opgezette borstveren en nee schuddend. Dat nee schudden moet u wel met een korreltje zout nemen want hij bedoeld wel degelijk ja. Uiteindelijk zingt hij niet voor niets. Uit het laatste heeft u al kunnen merken dat HIJ het is die zingt. Inderdaad en dat is dan tevens het enige positieve kenmerk voor u dat het een mannetje is. Uiterlijk zijn beiden gelijk, alleen HET MANNETJE ZINGT.

Zij vallen niet op door geweldige kleurschakeringen of bepaalde tekening of vormen. Toch zijn ze in al hun eenvoud bijzonder plezierig. Bovendien zijn ze gemakkelijk te acclimatiseren, daarna winterhard en kunnen zij heel goed opschieten met hun soortgenoten. Ondanks al deze voordelen waren ze plotseling en voor lange tijd uit mijn collectie verdwenen. Ook al vanwege het uitblijven van ook maar enig kweekresultaat. Ongeveer anderhalf jaar geleden had ik ze weer terug. Waarom weet ik eigenlijk zelf niet, maar ik had ze weer. Ik kocht twee exemplaren elk in een andere winkel. Wie schetst mijn verbazing toen ik al heel gauw bemerkte dat het een man en een pop was, die het bovendien bijzonder goed met elkaar konden vinden. De gevolgen van die "koppeling" bleven niet uit en nog geen maand later, het was september 1968, was in een gesloten nestkastje, van grashalmen, stukjes touw en mos een komvormig nestje gebouwd waarin vijf eitjes helder wit van kleur lagen. Tijdens het broeden wisselden man en pop elkaar af en werden daarbij ook nog geassisteerd door een caresamadine man. De laatste bracht bij mij de vrees dat het wel eens een kruising zou kunnen zijn.

Later bleek deze vrees ongegrond. Gelukkig maar want eenmaal ontrouw geworden muskaatvinken gaan niet gemakkelijk naar hun soort terug.

Nestcontrole lieten zij gewillig toe en zo kon ik constateren dat na 13 à 14 dagen de eitjes uit waren en er vijf blanke volkomen naakte jongen in het nest lagen.

Gemengd prachtvinkenzaad, onkruidzaden, sla, en krachtvoer gemengd met een gelijke verhouding universeelvoer werd door beide ouders gretig genomen en aan hun jongen gevoerd. Zeer volle kroppen voedsel deden hen voorspoedig groeien. Na ongeveer drie weken vlogen zij uit, nadat zij op de zesde dag door mij waren geringd. Egaal bruin van kleur met iets donkerder vleugels en zonder enige tekening. Jammer dat het zo lang duurt eer zij volledig op kleur zijn, minstens zes tot zeven maanden. Men kan dan ook met hen, wil men tenminste enige kans op succes hebben, pas het tweede jaar aan een tentoonstelling meedoen.

Al vroeg in het voorjaar 1969, kreeg pa muskaat het weer te pakken. Getooid met een grasspriet tussen de snavels, sprong hij recht op en neer waarna hij al spoedig over ging tot zijn huwelijksdaad.

Nu hebben zij mij reeds 17 jongen geleverd. Geweldig ... en ergens toch ook weer onbegrijpelijk. Onbegrijpelijk omdat het deze keer zo maar zonder meer lukte. Ach, zonder geluk vaart niemand wel.

Enne ... wat die bontjas betreft ... daar wordt niet meer over gepraat. We zijn bijzonder gelukkig een hobby te hebben gevonden die zonder meer fascinerend is.

Waar de wildzang tiert

G.v. d. Zalm

Als we een stil staan bij de vele mogelijkheden, die onze liefhebberij biedt, blijkt, dat er een rijke schakering is.

Uitgaande van de wijze waarop de **eigen persoon** in de liefhebberij wordt ingeschakeld is er de volledig individuele uitoefening met daarnaast de mogelijkheden van uitvoering in gezinsverband of met derden.

In deze situaties kunnen we weer onderscheid maken in zelfstandig handelen en in binding met anderen en overkoepeling.

De ons ten dienste staande **mogelijkheden** leiden opnieuw tot een differentiatie in de uitvoering. Hierbij speelt de vorm van de liefhebberij de hoofdrol. Houden we onze vogels binnen of buiten, doen we het in het groot of in klein, verwarming in het hok of niet, open of gesloten volière? Het is zo maar een greep uit de technische mogelijkheden.

De voor al deze vormen bestemde **volièrebezettingen** bieden nog veel meer variaties. Afhankelijk van persoonlijke voorkeur en volière kiezen we grote of kleine vogelsoorten, inheemse of exotische vogels, zaadetende of insectentende, winterharde of niet-winterharde soorten. We nemen een gevarieerde of een gesorteerde bezetting, veel of weinig, dure of goedkope vogels enz. enz. Wat hebben we een mogelijkheden en wat hebben we een keus!

Dat wil allemaal zeggen als het maar **niet** gaat om inheemse vogels. Het is begrijpelijk, dat er beschermende maatregelen zijn en ook wel moeten zijn voor de vogelsoorten die in onze directe nabijheid leven of daarin verschijnen. Deze vogelsoorten vertoeven binnen ons bereik. Het is eigenlijk een zakelijke norm die aan bepaalde bescherming van de inheemse vogels ten grondslag heeft gelegen.

De Vogelwet, wet van 31 december 1936, stbl. 700, houdende nieuwe bepalingen tot bescherming van in het wild levende vogels, zoals die sedertdien is gewijzigd, regelt de vogelbescherming.

De Vogelwet heeft betrekking op de beschermde vogels, waaronder worden verstaan de vogels, welke behoren tot één der in Europa in het

wild levende soorten, met uitzondering van het pluimvee in artikel 2 van de Jachtwet genoemde vogels, waartoe behoren klein wild (o.a. fazanten, patrijzen enz.) waterwild (o.a. ganzen, eenden enz.) en schadelijk wild (houtduiven, zwarte kraaien, bonte kraaien enz.). Nader aan te wijzen vogelsoorten kunnen tijdelijk of duurzaam onbeschermd zijn (huismussen).

Het doden, pogen te doden, vangen of pogen te vangen van beschermde vogels is verboden.

Bovendien is het verboden beschermde vogels onder zich te hebben, te koop te vragen, te kopen, te koop aan te bieden, te verkopen, af te leveren, te vervoeren, ten vervoer aan te bieden, in te voeren, door te voeren of uit te voeren. (we mogen ze dus wel voeren!).

Het verbod tot het onder zich hebben (behalve voor de verkoop), te koop vragen en kopen is niet van toepassing op de zgn. kooivogels, nl. de zwarte lijster, de kauw, de vink, de putter, de sijs, de kneu, de groenling en de geelgors. Dat betekent dus, dat men deze inheemse vogelsoorten wel mag hebben, kopen en te koop vragen. Het vervoer is en blijft verboden. Het in de volière hebben van onze bekende vogels als roodborstjes, mezen, winterkoninkjes en noem maar op is derhalve steeds verboden.

In de loop der jaren is er veel te doen geweest over het verbod tot het houden van beschermde vogels en speciaal de kooivogels, die in de wereld van de vogelliefhebbers worden aangeduid met „wildzang“. Dit wordt mede veroorzaakt door de internationaal sterk afwijkende regelingen.

Voor velen is het onbegrijpelijk waarom juist de wildzang zoveel aantrekkingskracht heeft, terwijl er toch zoveel keuzemogelijkheden zijn. Dit onbegrip is wel te verklaren. Het is gewoon een kwestie van eigen sfeer.

Die sfeer wordt niet bepaald door het feit, dat het gaat om iets wat volgens de wet op bijzondere wijze is gereguleerd, zulks in tegensstelling tot andere vogelsoorten.

De wildzang heeft iets fascinerends wat andere vogelsoorten niet hebben. Op bepaald gebied kunnen andere vogelsoorten sprekender eigenschappen hebben en toch oefenen zij niet die aantrekkingskracht uit.

Het is de wildzang, die wij zien in combinatie met de natuur, waarin wij zelf leven.

Afhankelijk van de streek waarin we leven, zien we wildzang als normale verschijning in onze omgeving. Is dat niet het geval, dan biedt de vogeltrek ons jaarlijks volop de gelegenheid deze vogels in ons vertrouwd domein aan te treffen. Wat kan dat een machtig gezicht zijn!

Wildzang en natuur zijn voor ons onafscheidelijke begrippen geworden. In de vogels zien we de wereld waarin we vertoeven en die we zo graag zouden beschermen tegen de aanvallen van industrie en woningbouw.

In de wijze waarop de wildzang door de echte liefhebbers wordt gehouden vinden we dikwijls

een stukje natuur terug.

De wildzang heeft voor ons een combinatie van zeer gunstige eigenschappen. Het zijn overwegend in verschijningsvorm aantrekkelijke vogels. Als zangvogels we ze niet graag missen. Zij zijn bovendien gewend aan en dus ook aangepast aan ons klimaat.

En wat misschien nog sprekender is, dat zijn de mogelijkheden die wij in onze eigen omgeving kunnen vinden om deze vogels een eigen natuurvervangend domein te geven. Hier hoeft niet geïmproviseerd of nagemaakt te worden. Het is allemaal veel echter. Bij vrijwel alle andere vogelsoorten gaat het om een vorm van nabootsing van voor de vogels noodzakelijke biotopen, die wij zelf niet kennen en allen aanvaarden omwille van de vogels. Bij wildzang blijven we wie we zijn en wat we zijn en beleven we thuis een stukje „eigen“ natuur.

Dit alles wordt beïnvloed door de wil om de vogels ook de natuurlijke omstandigheden te verschaffen.

Een echte wildzangliefhebber wil meer dan alleen vogels in zijn volière. Het streven is gericht op het maken van een geheel, hetzij in hokvorm en inrichtingsvorm alleen, hetzij in combinatie met de omgeving. Er gelden andere normen! Bij wildzang speelt de omgeving een belangrijke rol. De wildzangliefhebber weet dat.

De wet kent beperkingen in de mogelijkheden tot het houden van wildzang, maar is zo weinig zinvol in haar redactie.

Als het verbod niet geldt voor het „onder zich hebben“ (en dus houden) te koop vragen en kopen, gaat het praktisch alleen om het verbod van vangen en/of vervoeren. Als de vogels éénmaal in de volière zijn, zijn alle wettelijke beletselen

Wssel

De,

Waar de wildzang tiert

verdwenen en is er zelfs geen verantwoording verschuldigd over de herkomst.

De mogelijkheid die door het ministerie jaren geleden is geboden om toen aanwezige wildzang te doen voorzien van een bijzondere voeding, met daarna de mogelijkheid om jonge vogels jaarlijks te doen ringen, is in feite alleen een toevalligheidskwesitie geweest. Sindsdien heeft zich een nieuwe generatie wildzangliefhebbers aangediend, die in dit opzicht tussen de wal en het schip is gebleven.

Het is en blijft een vreemde zaak, die het rechtsgevoel maar weinig kan bevredigen, omdat uit niets blijkt, dat het doel van de wet de middelen heiligt.

Eén van de voornaamste voorwaarden waaraan de wet in een geordende samenleving moet voldoen, is zekerheid te geven over het „waarom“. Als de mensen uit de praktijk een wetsbinding zo heel anders ontmoeten dan de mensen van theorie dat hebben bedoeld, is er conflictstof. Normen kunnen in de loop van de tijd wijzigen en moeten wij het ook anders bezien dan de Batavieren. Met wat we op het gebied van de wet-

telijke regelingen voor de wildzang hebben, kunnen we niet gelukkig zijn.

Een wildzangliefhebber moet iets hebben, wat anderen kunnen missen. Hij moet het vermogen hebben een oplossing te vinden voor de aanwezigheid van de wildzang in zijn volière. Wie éénmaal heeft gestroopt kan het stropen niet meer laten. Wie wordt gebonden (geremd) in mogelijkheden die de natuur biedt, vindt daarin weers-tand. Mens en natuur zijn „elementen“ die bij elkaar horen, wel aangepast en op elkaar ingesteld.

De eigenschappen, die horen bij het houden van wildzang, bepalen de sfeer. Wie wildzang heeft in aangepaste omstandigheden zal wildzang blijven houden, zolang dat mogelijk is. Het is voor

velen het summum van de liefhebberij.

Wildzanghouders zijn geen mensen die zich kenmerken door ongehoorzaamheid aan de wet of door minder serieus handelen. Zij leven de vorm van hun liefhebberij alleen dicht bij de grens van de wet.

De wettelijke beperkingen inzake de beschermde vogels en kooivogels hebben een beschermende functie als doel. Zij dienen om benadeling van de vogelstand tegen te gaan of zelfs vogels voor uitrooiing te behoeden. Dat zijn allemaal begrippen die welke rechtgeaarde vogel-liefhebber aanspreken.

In dit verband zal niet worden ingegaan op de in de praktijk aanwezige verschrikkelijke toestanden op het gebied van gebruik van giftige stoffen die een doeltreffender systeem van vogelbescherming vragen, anders zal de wildzang in onze volières moeten dienen om deze vogelsoorten in de natuur te kunnen handhaven. Wat een toestand, wat een toestand!

De vraag rijst of het effect van de geldende maatregelen niet averechtse uitwerking heeft.

Nederland is betrekkelijk klein in oppervlakte. Dat betekent, dat wij op een beperkt gebied veiligheidsmaatregelen menen te moeten uitvoeren, die iedere aansluiting aan soortgelijke maatregelen in aangrenzende landen missen. Onze vlag garandeert aan de wildzang alleen veiligheid op het traject, Groningen-Maastricht (mag ook Vlissingen zijn). Wie dit voor serieus kan nemen heeft een ongebremsd vertrouwen in de efficiëntie van onze wetgeving. Jammer is het, dat in dit geval aan het tegendeel niet voorbijgegaan kan worden.

In de huidige omstandigheden hebben de aanwezige mogelijkheden toch in een (of dé) behoefte kunnen voorzien.

Het aantal wildzanghouders kan slechts een zeer bepaald gedeelte van de totale liefhebberij omvatten. Dat wordt veroorzaakt door de natuurlijke omstandigheden waarop reeds is gewezen.

Dat betekent, dat een gunstige verbetering in de bestaande wetgeving, met ruimere mogelijkheden voor de wildzang, niet kan leiden tot een ongebreidelde omvang van „wildzang in gevangenschap“. Even zou er aanleiding kunnen zijn voor een bijzonder situatie, maar zeer spoedig zou een verzadigingstoestand zijn ingetreden en zou de wildzang geen economisch goed meer zijn. Het aantal liefhebbers zal er niet of nauwelijks door toenemen en dus ook niet de vraag.

In de thans geldende omstandigheden wordt de vraag gestimuleerd door een door slechte wettelijke regeling beïnvloed aanbod. De wet lokt uit wat de wet beoogt te regelen en te beperken.

De oplossing van het stelselmatig in stand houden van het probleem van de wildzang zou kunnen liggen in het niet meer maken van een probleem van dit probleem en dan verder gewoon doen.

Ook Columbus vond een oplossing voor zijn eil

BOEKEN NIEUWS

Bij het Landbuch-Verlag (Postfach 160, 3 Hannover 1) verscheen in de serie „Kleine Kostbarkeiten” een werkje over papegaaien en parkieten, getiteld „Sittiche - Papageien”. Het is geschreven door Helmut Bechtel.

Negen en twintig verschillende papegaaien, kake-toes, lories, parkieten - in hoofdzaak Australische - en agaporniden worden besproken en bij iedere soort is naast algemene informatie een tabel opgenomen met gegevens over o.a. herkomst, grootte, minimale grootte van kooi, voeding, kweekmogelijkheden. Van iedere vogel die behandeld wordt, is een kleurenfoto opgenomen.

Een fraai boekje, dat zijn beperkingen heeft, daar de informatie in hoofdzaak alleen betrekking heeft op de 29 soorten, die er in aan de orde komen.

De prijs bedraagt slechts D.M. 6,80.

Van Uitgeverij A.G. Schoonderbeek in Laren ontvingen wij de zesde druk van „Het Vogeljaar” van Dr. Jac. P. Thijssen.

Als we bedenken dat de eerste druk in 1903 verscheen en dat nu 67 jaar later nog steeds volop belangstelling is voor dit boek, dan blijkt alleen daaruit al de waarde ervan. Op de hem eigen wijze behandelt Thijssen onze Nederlandse vogels en uit iedere bladzijde spreekt zijn grote kennis en zijn liefde voor de vogels. Een aanbeveling is eigenlijk overbodig, toch willen wij opmerken dat het de uitgever gelukt is om wat de uitvoering betreft het boek aan te passen aan deze tijd, hetgeen het geheel zeker ten goede komt.

Naast vele goede foto's zijn een groot aantal kleurenafbeeldingen opgenomen, waarbij de tekeningen van Keulemans een unieke plaats innemen. Helaas zijn de tekeningen van deze grote kunstenaar vrijwel alleen nog maar in antiquarische werken te vinden, daarom zijn wij er erg blij mee dat uitgeverij Schoonderbeek in dit boek van Thijssen gebruikt heeft gemaakt van een aantal Keulemans-tekeningen, een bijzonder gelukkige combinatie „Thijssen en Keulemans”.

De prijs van dit fraaie boek bedraagt f. 19,75.

Chinese dwergkwartels

Het is nog niet eens zolang geleden, dat ik een winkel binnenstapte om een koppeltje kwartels te kopen. De winkelier had nog één koppeltje te koop, ze zaten al ruim drie weken bij elkaar en koppelden geregeld. Ik kocht ze en zette ze bij elkaar te samen met enkele kanaries, tevens zette ik een dakpan met vers hooi eronder op de bodem. Toen ik twee dagen later bij hen kwam zag ik tot mijn grote vreugde een ei (het ei was lichtbruin gekleurd ± 2 x zo groot als een kanarie ei). Ik liet het liggen maar dacht, dat het natuurlijk onbevucht zou wezen, omdat ik de kwartels nog maar twee dagen had. In totaal legde het hennetje 9 eitjes, ze ging pas broeden toen het negende ei gelegd was. Elke dag gooide ik een hoeveelheid water achter het nest, zoveel dat het kanarie zaad op de bodem ging groeien. Een week later zag ik tot mijn vreugde dat acht van de negen eieren bevrucht waren. Na achttien dagen broeden zag ik plotseling een kopje van onder het hennetje d'r vleugel vandaan komen. Ik tilde het hennetje voorzichtig op en zag acht mooie in het dons gestoken jongen. Ze konden direkt lopen. De drinkenspan haalde ik nu weg en zette er een plat bord voor in de plaats om te voorkomen dat de jonge kwarteltjes zouden verdrinken, ook spitte ik een grote hoeveelheid mierenëieren. Die met smaak verorberd werden. Maar toen ik de volgende dag in het hok kwam vond ik een kwarteltje dood, dit herhaalde zich telkens weer. Ik bleef mierenëieren voeren maar het mocht niet baten. Er stierven zes van de acht jongen. De overige twee zaten goed in de veren en ik had goede hoop, dat deze twee in leven zouden blijven en warempel ze bleven in leven, na drie weken kon ik ze ringen. Ze groeien voorspoedig op en zijn nu volwassen vogels waar ik het dit seizoen weer eens mee ga proberen.

Koos van Popering.

de kleine koespreeuw

Door H. W. Wareman

Een vogelhandelaar is indirect de oorzaak van dit artikel. Van tijd tot tijd ga ik eens kijken bij hem wat er zoal van vogels te koop zit. Niet alleen om mijn eigen kollektie eens aan te vullen, maar vaak ook uit interesse in de import van de diverse vogelsoorten. Bij mijn laatste bezoek zaten er in een ruime kooi een tiental blauwzwarte vogels ter grootte van een spreeuw, maar veel slanker en met een lange staart en een korte dikke snavel. Ze zaten allen puntgaaf en strak in de veren, hetgeen kenmerkend voor deze vogelsoort is. Wat waren het voor vogels? Ze krijgen doorgaans de vreemdste namen mee. Deze hande-

laar noemde ze „Amerikaanse zangmerels.“ Hoewel er nog weinig bekend is over bedoeld soort vogels, kon ik hem met zekerheid vertellen dat het de kleine koespreeuw betrof; ook wel genoemd de zijden koespreeuw. (*Molothrus b. bolivariensis*)

Deze vogels komen in zuid Amerika voor en wel van Bolivia tot Patagonië. Dit volgens Rutgers encyclopedie.

Het vrouwtje is bruinachtig van tint, terwijl de grootte 20 cm is. Persoonlijk heb ik echter nog nooit vrouwelijke exemplaren in een zending gezien. Dit komt misschien omdat de vogels broedparasieten zijn en er weinig kans op broedresultaten in volière-milieu is. Toch meen ik dat het hier een aantrekkelijke volièrevogel betreft, aangezien ze zeer vitaal en aardig van kleur zijn. Het verenpak van de man schittert prachtig staalblauw in het zonlicht en daar ze steeds mooi gaaf in de veren zitten, zijn deze vogels het aanzien werkelijk meer dan waard.

De volièrehouder zal met deze vogels weinig problemen hebben. Het zijn namelijk geharde vogels die met een eenvoudige voeding zeer tevreden zijn. Dit voedsel bestaat uit diverse zaden, vooral gierst, maar ook een mengsel kanariezaad. Bovendien universeelvoer. Als bijvoeding zijn meelwormen en maden zeer aan te bevelen. Fruit wordt weinig genomen, maar krachtvoer en in melk geweekt brood wordt wel gegeten.

Hun levendige aard doet hen als volière vogels bestempelen, daar ze in een kooi vaak te zenuwachtig zijn. Eenmaal in een niet te kleine buitenvolière zijn deze winterharde vogels in hun element en zijn dan verdraagzaam; zeer zeker bij vogels van gelijke grootte. Zelf bezit ik een mannelijk exemplaar dat in de winter, bij de strengste vorst buiten blijft overmachten, zonder schadelijke gevolgen.

Hun zang heeft niet veel te betekenen. Het is een regelmatig herhaald ratelend geluid, dat met een relatief lange aanloop krachtig wordt uitgesloten. Bij dit „zingen“ zet de man zijn veren uit en lijkt dan bolrond. Vaak zit hij deze vertoning voor te dragen tegenover vogels van gelijke grootte.

De laatste strofe van zijn zang kan men ook horen bij de Montezumaoropendola (*gymnostinops montezuma*) en schijnt een kenmerkend geluid van deze familie te zijn. Verder zijn het dagelijkse baders en stellen ze een flinke regenbui erg op prijs. De vogels zouden ook de beginnende liefhebbers veel plezier geven.

Het verleden heeft ons geleerd, dat vrijwel de meeste fysieke uiterlijke kenmerken polymere (= samenwerkend) vererven, of beter gezegd, samenwerkend tot stand komen. Het omvormen van een kenmerk, oftewel gelijk makende factoren werkingen, kunnen wij zelf bewerkstelligen. Ontstellend groot is het verschil in type, formaat, en kopvorm bij de ons bekende vogelsoorten, of zoogdieren.

Neem b.v. de verschillen, van kopvorm, lichaamsvorm enz, van de zebravinken, grasparkieten of kanarie's. Veel duidelijker is dit nog waar te nemen bij de hondensoorten; honden van amper een kg tot honden van ruim 50 kg, allen oorspronkelijk gecreëerd door onze voorouders, uit de wilde oervorm.

Bij duiven-soorten: Van grote slanke vogels, tot kleine kort gedrongen vogels. Bij al deze gedomesticeerde diersoorten, is deze vorm-verandering te danken aan de liefhebber specialist, die in clubverband de ons bekende huisdieren, oftewel kleindieren creëerden.

DE GRASPARKIET

THEORIE VOOR DE SPECIAALKWEKER

Door A. B. J. Braam

Een geheel nieuw kenmerk in een bestaand soort brengen, was vrijwel onmogelijk indien er geen polymere factoren waren, uitgezonderd de mutatie's (= toevalsprodukt). Het boeiendste is nu voor de kweker, om uit twee verschillende minderwaardige dieren toch een behoorlijk gevormd dier te kweken.

Hier volgen enkele voorbeelden, een brede te platte kop, gekoppeld aan een hoge te smalle kop, zullen nakomelingen geven, die het midden houden tussen beiden, dus normale ronde koppen.

Een kort gedrongen te plomp lichaam, gekoppeld aan een lang te iel lichaam, zullen eveneens nakomelingen geven die het midden houden tussen beiden, dus een normaal simetrisch lichaam. Natuurlijk zullen niet alle nakomelingen ronde

deel 2

koppen, of simetrisch gebouwde lichamen hebben, daar het altavisme (= terug keren naar de kenmerken van de voorouders) ook hierin een grote rol speelt.

Immers het veredelen van vorm, of het creëren van een nieuw type, kleur of tekening is steeds in strijd met de natuur.

Toch is het, met natuurlijk het selecteren, de enige manier om ons doel te bereiken. Denkt U echter niet, als U in het bezit bent van enkele vogels die de standaard benaderen, dat U er bent. Niets is minder waar, want zij dragen immers latent (= slapend) de recessieve factoren van hun voorouders bij zich, zodat steeds met de grootste zorg geselecteerd dient te worden.

Ook in de natuur komen verschillende mutatie's voor, ongeveer in de-zelfde frequentie als in onze volière, omdat volgens cytologen (zijn celonderzoekers) chromosoom en genmutatie's bij ieder levend wezen talrijk voor komen. Gen betekend faktor.

Vele gemuteerde factoren sluimeren in heterogene (= onzichtbare) toestand in onze vogels, wachtend op hun kryptomere (= broeder) faktor. Kryptomere, betekent afhankelijk van een tweede; b.v recessieve factoren komen eerst tot uiting zodra een dito broederfaktor zich bij hen voegd.

Een dominante faktor, behoeft slechts eenmaal aanwezig te zijn, terwijl een recessieve faktor tweemaal aanwezig moet zijn alvorens het tot uiting komt. Stel nu, dat wij door een juiste aanvullende koppeling, enkele vogels kweken die goede ronde koppen, en een goed type hebben.

Verbaast U zich dan niet, als uit een dergelijk koppel minder goede vogels komen, dan uit de vogels die minder in kwaliteit waren doch die zich aanvulden.

Immers de geworven goed getypeerde rondkop-pige vogels, geven de heterogene of recessieve factoren van b.v. smal, platkop, iel en plomp lichaam in grotere getalen weer daar deze nu in beide ouders aanwezig waren, welke in het vorige slechtere koppel niet het geval was, deze paste immers bij of in elkaar.

Zo ziet U dat een goede T.T vogel, nog lang geen goede kweekvogel is.

Toch is dit de manier, om een gewenst kenmerk homozygoot (= fokzuiver) te kweken.

Door steeds de vogels met het gewenste kenmerk, uit te selecteren en onderling te koppelen, kweekt men de ongewenste factoren uit, zodat men na enkele jaren een geheel eigen uniforme stam vogels krijgt. Tot de volgende keer.

LEZERS

Schrijven

Barmsijs x Groenling

Na ongeveer 8 jaar kanaries te hebben gekweekt, ben ik een andere vorm van onze liefhebberij gaan beoefenen en wel de kweek van bastaarden. Door diverse oorzaken plaatste ik op een gegeven moment in een van mijn rennen een barsijsje bij een pop groenling. Op een voor de groenling kwade dag, zag ik dat zij dik zat. Mij bleek dat ze legnood had en ik plaatste haar in een ziekenkooi. Toen ik, nadat zij weer geheel de oude was, haar terug in de ren liet, was de barsijs man er als de kippen bij om een uitgebreide huwelijksceremonie te vertonen. De groenling liet zich bevliegen, wat overigens voor mij een raadsel was. Zo'n klein manneke op zo'n grote pop. In de diverse tijdschriften en ook in verscheidene boekwerken kon ik niet vinden dat een dergelijke kruising „gewoon” zou zijn. Met enige spanning wachtte ik de resultaten af. Het popje legde vier eitjes en na tien dagen bleek mij dat er een van was bevrucht.

Het eitje kwam uit en het jong groeide voorspoedig. Na ongeveer drie weken, begon de pop wederom aanstalten te maken een nestje in gereedheid te brengen. Zij keerde niet terug naar het eerste nest, doch betrok nu een bloempot (12 cm Ø) die in het nachthok hing. Ook het tweede legsel bestond uit vier eitjes waarvan er eveneens maar weer een bevrucht bleek te zijn. Het kwam uit en ook dat jong groeide als kool. De groenling liet nestcontrole gewillig toe.

Als voedsel verstrekke ik kanariezaad, voliëenzaad, opfokvoer en veel onkruidzaad.

Inmiddels hebben de twee jonge bastaarden hun eerste keuring achter de rug en werden zij door de keurmeester gehonoreerd met 88 en 89 punten. Een leuk resultaat na een met spanning ondergaan kweekseizoen.

„puttertje”

de
buizerd
mocht
»piak«

Het was groots.

Om een Buizerd in de keuken te logeren te hebben. Een grote, machtige stootvogel van zo dichtbij te mogen meemaken.

Buizerd werd gebracht door een dierenarts, die, net als ik, vreesde, dat de vogel het slachtoffer was geworden van gechloreerde koolwaterstoffen.

Een droevige aanblik bood de zieke vogel. Wankel stond hij op zijn stevige, van scherpe klauwen voorziene poten.

De dierenarts had al enige medische ingrepen op de vogel verricht, zodat het nu mijn taak was, om de patiënt te voeren.

Na het „stoppen” werd Buizerd in een grote doos gezet, waar hij spoedig insliep.

Moe van alle emoties.

Tegen de avond hoorden we geritsel in de doos. Toen we gingen kijken, zat Buizerd op de rand van zijn kartonnen verblijf en keek om zich heen. Dat was een goed teken; de vogel wilde hoger op.

De volgende morgen, toen ik rauw hart in kleine stukjes aan het snijden was, zat Buizerd, die zich duidelijk beter voelde, met belangstelling naar mijn werkzaamheden te kijken.

Opeens liet hij een fluitend „kiee” horen, sprong

De Buizerd

op het aanrecht en begon om voedsel te bedelen. Met smaak at hij het vlees op.

Intussen was het ons opgevallen, dat de stootvogel een veel te dikke krop had. En met slikken had hij moeite. Telkens rekte hij zijn hals uit, wanneer een stukje vlees naar binnen gewerkt was. Dit was geen vogel, die aan vergiftiging leed. Buizerd had last van een vreemd voorwerp in zijn krop.

Naarmate de dagen verstreken, voelde Buizerd zich beter. De krop pulde niet meer zo uit en de dierenarts bekeek zijn patiënt met een tevreden blik. Het ging zo goed.

Buizerd voelde zich volkomen op zijn gemak. Hield ik hem mijn hand voor, dan stapte hij rustig van zijn zitblok af, om waardig, op zijn nieuwe zitplaats gezeten, de keuken vanuit een andere hoek te bekijken.

Hij was de enige stootvogel, die ik zonder dikke handschoenen durfde te hanteren. Geen krasje maakte hij.

Wat een prachtier was het. Met zijn helder bruine ogen, met een waas van grijs en het schitterende verenkleed met de vele tinten bruin. Maar vooral het levende, dat maakte het zo boeiend. Een kroonjuweel der natuur, waar je met diepe bewondering urenlang naar kon kijken.

Carla Holzenspies

En dan sta je verbaasd, dat er lieden zijn, die zo een vogel schieten, op laten zetten en dan als een vies stofnest — als trofee — op buffet of t.v. toestel neerzetten.

Een zielig caricatuur, van wat eens een boeiend stukje leven was.

Mooie Buizerd, zullen de stropers jou met rust laten?

Op een dag liet Buizerd „piak“ horen. Meteen probeerde hij door de ruit van de keuken naar buiten te komen. Toen dat niet lukte, liet hij weer „piak“ horen. Misschien lag er een ontsnappingsmogelijkheid in de zitkamer. Buizerd landde op de bank. De sporen van zijn massale vlucht waren duidelijk te zien. Alle bloemen waren uit de vaas gegooid en de asbakken waren leeg door de grote windkracht.

Buizerd kreeg nu een buitenvolière tot zijn beschikking. Het zien van de blauwe lucht wekte echter zijn drang om weg te komen, nog feller op.

Steeds hing de grote vogel aan het gaas, zodat hij zijn hielgewricht bezeerde. Het gaas aan de binnenkant met lappen bedekken, hielp niet. Buizerd zette zijn ontsnappingspogingen vlijtig voort.

Best was dit niet voor de spalk, die niet bestand bleek te zijn tegen zoveel kracht.

Buizerd kreeg zijn oude zitplaats in de keuken. Daar was hij tenminste kalm. Wel probeerde hij, of het eierrek niet een betere uitkijkpost was, maar struif en een verschrikte vogel waren het einde van dit streven naar een betere positie.

Op een dag was het zover. Buizerd mocht „piak“, „Piak“ op de Huizer meent.

De grote vogel zat om mijn arm. Geen dromerige blik meer in die mooie ogen. Ze keken fel en speurden de omgeving af.

Toen ging Buizerd op de wieken. Log en met veel moeite kwam hij omhoog.

Om hem heen stoven de fouragerende Kokmeeuwen met een alarmkreet de lucht in.

Met de kijker volgden we Buizerd, die steeds hoger de lucht in kwam, totdat hij als een klein stipje aan de horizon verdween.

Thuis heerste er een grote leegte in de keuken. Met weemoed dacht ik aan die prachtige vogel, maar ik was blij voor Buizerd.

Buizerd, die op één poot sliep, terwijl zijn schedelveren omhooggericht waren. Een persoonlijkheid.

Zo een ervaring, zo een ontmoeting kan niemand je ontnemen.

Huizen, November 1969.

Ussel

De

uit de vogelwereld.....

door M. de Jong

Foto: Horst Müller

„De jonge pasgeboren vogel is wanneer hij in zijn wiegje zit of ligt niets meer dan een armzalig wezentje, dat als enige taak heeft op tijd zijn snaveltje wijd open te sperren. Als in het begin zijn ogen nog dicht zijn en de overige zintuigen nog niet functioneren, zijn er slechts een paar kleine bewegingen nodig om de reactie van het sneb openen — het sperren dus — te bewerkstelligen. Raakt men slechts heel even de tak waarop het nest zich bevindt of de nestrand aan, dan reageren de 'inwoners' prompt. Zodra hun ogen eenmaal open zijn en de jongen zien iets bewegen, dan openen zich de bekjes onmiddellijk wagenwijd.”

Aldus de befaamde bioloog en auteur Maurice Burton, maar hij heeft hier uitsluitend de zogenaamde nestblijvers op het oog. Deze worden namelijk naakt, blind en volkomen hulpeloos geboren. Zij zijn geheel afhankelijk van hun ouders, die ze moeten beschermen tegen de koude — daar zijn ze erg gevoelig voor — en ze van voedsel dienen te

voorzien. Om de nodige snavelkost te krijgen heeft zich bij de nestblijvers een soort bedelinstinct ontwikkeld, dat men betitelt met **sperr**. Bij sommige pasgeboren vogeltjes is de snavel aan de binnenkant hel gekleurd of voorzien van opvallende randen en papillen; hierdoor krijgen de ouders, die voer aandragen, een uitstekende aanduiding waar zij het eten moeten deponeren.

Buiten het sperr doen de jongen nog iets anders: het afscheiden van uitwerpselen. Bij veel soorten zijn deze verpakt in een soort vliesje en wordt deze 'luier' door de oude vogel, die de eterij bracht, of in de snavel genomen en weggebracht, of zonder meer ingeslikt!

De kindertjes worden zo lang van voedsel voorzien tot zij het nest kunnen verlaten en ook daarna soms nog een tijdje, tot ze op eigen wieken kunnen drijven. Behalve deze volslagen hulpeloze, kale nestblijvers, zijn er ook die reeds bij de geboorte gestoken zijn in een keurig passend donspakje en vrijwel direct de ogen open hebben. Zulks is bij voorbeeld het geval bij roofvogels en reigerachtigen; uilen daarentegen, die eveneens in dons zijn gehuld, hebben in het begin gesloten ogen.

Nestvlieders

Met de nestvlieders is het geheel anders gesteld. Vrijwel onmiddellijk na de geboorte verlaten zij het nest en zijn dan reeds in staat hun ouders te volgen. De eerste dag voeden zij zich nog met de dooiervoorraad, die zich nog in hun lichaam bevindt en de daaropvolgende dagen leren zij al heel gauw wat wel en wat niet eetbaar is. Zij zijn in staat zelf hun kostje op te scharrelen en de ouders behoeven alleen hun kroost maar te beschermen en 's nachts, met name als het erg koud is, te warmen onder vleugels en buikveren. De jongen kunnen dus als het ware zowel letterlijk als figuurlijk op eigen pootjes staan.

Uiteraard moet een dergelijke jonge vogel zich in het ei reeds behoorlijk ontwikkelen. Er moet dus een vrij grote hoeveelheid voedsel — in casu de dooier — zijn, vandaar dat het ei erg groot is in vergelijking tot dat van de nestblijvers.

Ongeveer een dag of twee voor het uitkomen van het kuiken kan men het soms al horen piepen. Van dat moment af beschouwt de oude vogel het ei niet meer als een dood voorwerp, maar als een kuiken. De schaal is inmiddels al aardig dun geworden, maar niettemin blijft het voor een jong altijd weer een lastige opgave zich uit zijn gevangenis te wurmen. Het is echter voorzien van uitbreekgereedschap in de vorm van een minuscuul 'beiteltje', de

zogenaamde eitand, een hoornachtig knobbeetje op de punt van de bovensnavel. Dit valt, als het eenmaal zijn dienst heeft gedaan, na enige dagen af.

Met deze 'tand' boort de jonge vogel, als de tijd van uitkomen daar is, een gaatje in de schaal, wacht daarna even, boort vervolgens weer een gaatje tot als het ware een ring ontstaat, die later een scheur wordt. Zo vormt zich een los kapje en dan komt de laatste krachtinspanning; het jong duwt en duwt en tenslotte is het vrij!

Maar het trekt niet zomaar de wijde wereld in; eerst moet het terdege droog zijn en dat duurt bij de ene soort wat langer dan bij de andere.

De pasgeboren jongen van de nestvlieders kunnen we onderbrengen in een aantal groepen. Geheel onafhankelijk van de ouders zijn de kinderen van de grootpoothoenders, die voorkomen in Australië, Nieuw-Guinea en de omliggende eilanden. Deze vogels harken met hun poten een heuvel van aarde, plantedelen en dergelijke bijeen, deponeren daarin de eieren en laten het broeden over aan de zonnearmte, rottende planten en bladeren of vulkaanas. De pasgeboren kuikens weten zich na enige uren te verlossen uit hun broedstroof, hebben dan al een vrij goed verenkleed en trekken daarna fladderlopend de bossen in.

De jongen van eenden, plevieren en dergelijke verlaten zeer spoedig hun nest en hoewel zij hun voedsel best zelf kunnen vinden, blijven ze toch wel onder de hoede van de oude vogels. Ook de kinderen van diverse hoenderachtigen zeggen al spoedig hun nest vaarwel. In het begin wordt ze echter de eterij aangewezen door de ouders, hoewel dat soms niet eens nodig is. Denk maar aan de in broedmachines geboren exemplaren.

Jonge futen, meerkoeten en waterhoentjes verlaten ook, zodra ze droog zijn, hun biezen wieg, maar worden geruime tijd door pa en ma van voedsel voorzien.

Onder de 'semi-afhankelijken' vallen meeuwen en sterns. De pas geboren blijven in het nest tot hun pootjes ze kunnen dragen; daarna scharrelen zij wat rond in de buurt van hun geboorteplek, waar zij door de oude vogels van het nodige worden voorzien.

Tenslotte zijn er nog de soorten, die een plaats verdienen tussen de nestvlieders en de nestblijvers, vogels die de eerste dag al kunnen zien en enige tijd na de geboorte reeds rondtrippelen in de buurt van het nest, maar volkomen op de hulp van de ouders zijn aangewezen. Hieronder vallen bij voorbeeld de nachtzwaluwen, die men elders ook wel betitelt met geitemelkers.

Wissel

De

Nuttige wenken bij de kanariekweek

door TH. Bruijnaers

Doelbewuste kweek

Het doelbewust kweken van kanarievogels zal iedere serieuze kweker zich vroeg of laat gaan bezig houden. Hierbij vragen velen zich af wat is wat; bij de kweek, het samenstellen van kweekparen etc.. Mij wordt nogal eens de vraag gesteld of men bewust kanaries kan kweken zoals deze in onze standaard zijn omschreven. Mijn antwoord is dan steeds een volmondig ja en om het een en ander duidelijk te stellen geef ik daarbij de nodige uitleg. In de komende artikelen zullen wij het bij dit onderwerp houden. De beginnende kwekers en zij die zich op de nieuwe kleuren willen gaan toelleggen, kunnen daar het hunne van opsteken.

Om bewust te gaan kweken moet men beginnen met vogels die de goede eigenschappen bezitten of in zich hebben. Hierbij heeft u enige kennis nodig vooral ook op het theoretische vlak, kweekervaring en feeling bij het samenstellen van kweekparen. Naast het bovenstaande is een goede boekhouding onmisbaar en van groot belang bij verdere kweek. Twijfelt u bij het samenstellen van kweekparen, roept dan de hulp in van een ervaren persoon of van een keurmeester. In de regel zal men u zeer zeker willen helpen. Voor het samenstellen van kweekparen is het noodzakelijk dat u vooraf uw vogels terdege selecteert; niet alleen praktisch maar ook theoretisch. Bij een goede boekhouding kunt u namelijk op papier het een en ander uitwerken. Aan de hand hiervan kunt u de vogels kiezen welke u, voor die richting welke u nastreeft, nodig heeft. Het zo maar, op geluk koppelen van kweekvogels moet uit den boze zijn. Het kan wel, maar rekent dan wel dat u een groot percentage nakomelingen krijgt welke niet aan de eisen voldoen. Als het anders kan, waarom dan onnodig dat risico lopen? Overigens moet, buiten de praktische en theoretische kennis, ook de factor geluk mee werken.

Ik zal trachten om de theorie, welke u nodig heeft bij het op de juiste wijze kweken van uw vogels, op eenvoudige wijze weer te geven. Om een algemeen inzicht te krijgen zullen we vooraf beknopt de beginselen der erfelijkheidsleer en kleurvererving behandelen. We gaan er echt niet te diep op in en zullen alleen bespreken wat van belang is. Het ligt ook niet in mijn bedoeling u lastig te vallen met de op het oog ingewikkelde formules. Zij die hiervan meer willen weten wil ik adviseren zich de inhoud van Veerkamps boek „Handleiding van de kleurkanariekeker” eigen te maken. Genoemde auteur heeft dit geheel uit-

gediept. Wat op het ogenblik over cel en erfelijkheidsleer bekend is, lijkt enorm maar is in feite slechts een klein gedeelte van wat men de natuur heeft kunnen ontfutselen. De wetenschap heeft met behulp van de chemie en instrumentarium al veel ontdekt, doch ook deze pioniers komen nog dikwijls voor raadsels te staan.

Bij het kweken moet u er wel rekening mee houden dat, als alles klopt, hooguit tien procent in aanmerking komt als tentoonstellingsvogel. De overige zijn goede kweekvogels welke overigens dan nog eens terdege geselecteerd dienen te worden.

De verscheidenheid in de nakomelingen uit dezelfde ouders, moet u zoeken bij de ouders zelf. Per vogel kunnen er grote verschillen optreden. Iedere oplettende kweker kan door observatie en een goede boekhouding alle gunstige factoren die de vogels bezitten bij verdere kweek benutten. Ook dient nog te worden gezegd dat niet iedere wedstrijdsvogel een goede kweekvogel is. Zou dit wel zo zijn, dan zou de „kleine man” er bekaaid van af komen. Nu is het zo dat iedere serieuze kweker, welke kleur hij ook kweekt, aan de top kan komen. Uiteraard moeten de vogels wel de vereiste factoren bezitten. Is dat niet zo, kunnen zij ook niet aan hun nakomelingen worden doorgegeven. In voorkomende gevallen zal men dan door aankoop de eigen vogels dienen te verbeteren. Op deze manier kunt u ook starten met de „nieuwe” kleuren. Vooral de laatste jaren is het kleurengamma van onze vogels meer dan verdubbeld en het einde is nog lang niet in zicht. Let echter wel op; houdt ook de klassieke kleuren, uw klassieke vogels fokzuiver, want die moeten toch als basis dienen. Welke zijn de klassieken?: GROEN-AGAAT-BRUIJN en ISABEL. In de nieuwe kleuren zijn zeer mooie zacht getinte vogels, geheel anders dan die we tot nu toe kennen. Ook bij de nieuwe kleuren wil ik benadrukken deze zo homozygoot = zuiver vererend mogelijk te krijgen. Gaat u alles door elkaar gooien en wordt er daarbij ook nog eens een „halve” boekhouding gevoerd dan is er straks geen touw meer aan vast te knopen en komt u voor grote moeilijkheden te staan. Verder wil ik nog adviseren bij inbreng van nieuw bloed in de nieuwe kleuren daarvoor steeds uit uw klassieke vogels de beste vogels te gebruiken. Bij de kweek is het raadzaam dat u dik pigment x dik pigment en dun pigment x dun pigment gebruikt.

Dik pigment is groen en bruin; dun pigment is agaath en isabel. Over dit laatste kom ik straks nog graag terug.

Wissel

De

VALKPARKIETEN

Met de jaarlijkse vogelmarkt in november 1967, kwam ik in het bezit van een jong koppel valkparkieten elk van een andere eigenaar, dus onverwant. Mijn nieuwe aanwinst kreeg een onderkomen in een volière met nachthok van 5 meter lang, 1,80 breed en 1,90 hoog, zodat ze volop ruimte hadden. Ze kwamen allebei goed de winter door en begin maart merkte ik aan de gedragingen van de man dat deze een onderkomen zocht om een nest te beginnen. Ik heb er toen een blok ingehangen waar de man direct belangstelling voor toonde. In het blok had ik een laagje vochtig turfmolm en houtspaanders gedaan, zodat de eieren niet zouden uitdrogen.

Het duurde toch nog twee maanden eer het eerste ei er in lag. Na het tweede ei begon de pop te broeden. Er kwamen nog twee eieren bij. Na mijn tweede nestcontrole bleken alle vier de eieren bevrucht te zijn. Na ongeveer 20 dagen kwam het eerste ei uit, de dag daarop het tweede en twee dagen daarna heb ik ze geringd. Daar het al laat werd om aan een tweede broedsel te beginnen, heb ik het blok er maar uitgehaald. Na de winter weer goed te zijn doorgekomen, heb ik ongeveer half maart het blok weer terug gehangen. De vogels zater er weer direct in. Inmiddels had ik ook een span pruimkopparkieten aangeschaft die eveneens in dezelfde ruimte hun onderkomen hadden gekregen. Voor hen had ik een dieper blok aangebracht. De valkparkieten hadden inmiddels twee eieren,

maar het blok van de pruimkoppen scheen de pop beter te bevallen, want ze legde in dat blok verder. Met de twee eerste, die ik had overgelegd, kwam ze op zeven eieren te zitten. Ze bleken allen bevrucht. Het wonderlijke is dat een valkparkiet bij onraad uit het blok moet kunnen gluren. Bij dit blok kon dit niet want de pop zat 35 cm onder het vlieggat rustig te broeden. Na ongeveer 19 à 20 dagen was er het eerste jong. Op de zevende dag daarna waren alle eieren uit. Toen de laatste was geboren, dacht ik dat ze het allen niet zouden redden. Het eerste jong was al 8 dagen oud en zeven jongen vergen nogal wat. De ouders hielden zich goed en waren de hele dag in de weer om de kroppen gevuld te houden. Ik voerde bergen graszaden, muur en sla. Om de andere dag een snee in water geweekt brood. Ook werden veel zonnepitten en trosgierst genuttigd. Alle jongen groeiden als kool en na ongeveer zes weken vloog het eerste uit. Twee weken daarna ook het laatste jong. Nadat allen het nest hadden verlaten heb ik het blok goed schoon gemaakt en er weer natte turfmolm in gedaan. Ongeveer twee weken daarna had de pop haar eerste ei weer gelegd. Het werden er vier. Zoals het een goede man betaamt, wisselde hij de pop steeds af zodat ook zij wat rust kreeg. Ook deze vier eieren kwamen uit en ook deze vier jongen groeiden voorspoedig. Ik heb de valkparkieten nu ruim twee jaar en ik heb er alleen maar veel genoeg aan beleefd.

Engelse postuurkanaries

door P.J. Sanders

Foto: P. Ramaekers

Nu het kweekseizoen weer voor de deur staat is het misschien nog tijd om even te kijken waarom de kweekresultaten in Engeland met de postuurkanaries beter is dan in Nederland.

Het laatste jaar heb ik verschillende brieven ontvangen waaruit twee belangrijke punten naar voren kwamen. Het eerste is dat gemiddeld niet genoeg vogels gekweekt worden en het tweede is dat bijna iedereen hun kanaries hetzelfde zaadmengsel schijnt te voeren als wat ze aan hun zang-en of kleurkanaries geven. De engelse postuurkanaries zijn voor heel veel jaren gevoerd geweest met een mengsel van vier delen witzaad en een deel zwart of rood raapzaad. Zelf gebruik ik nooit zwart raapzaad voor mijn vogels maar velen hier in Engeland doen dat wel met even goede resultaten als ik. Heel wat jaren heb ik dit zaadmengsel gevoerd. Omdat er in 1969 een wereld tekort was aan witzaad en er bovendien in juni 1969 in Engeland ook nog eens 22 % belasting op kwam, heb ik na het kweekseizoen ook gewoon gemengd zaad gevoerd.

Dit laatste mengsel bestaat uit witzaad, rood en zwart raapzaad, lijnzaad, negerzaad, hennepzaad en ook nog een kleine hoeveelheid andere zaden zoals millet en blauwmaanzaad. Ik was van mening dat, omdat dit mengsel meerdere soorten zaden heeft, de postuurkanaries vlot door de rui zouden komen. Helaas, het tegendeel was waar en aan de rui scheen geen eind te komen. Eind oktober waren mijn meeste vogels nog niet geschikt om tentoon gesteld te worden, terwijl het sterftcijfer, hoofdzakelijk van mijn overjarige vogels, aanmerkelijk hoger lag dan normaal. Van armoede heb ik toen mijn hand maar weer diep in de beurs gestoken en mijn oorspronkelijke mengeling zaad -4 delen wit-en een deel raapzaad- aan mijn vogels verstrekt. Omdat ik echter niet zeker de oorzaak van het zo slecht door de rui komen wist, heb ik laatst genoemde samenstelling zaad gegeven aan alleen de borders en yorkshires. De glosters bleven de meer gesorteerde mengeling krijgen. Resultaat was, dat na drie weken mijn borders en yorkshires er prima uit zagen en de glosters daarbij niet in de schijn konden staan. Vanzelfsprekend heb ik hen ook overgebracht op de 4 op 1 mengeling en weldra was het leed geleden. Met witzaad, rood raapzaad een klein beetje groenvoer en een maal per week conditievoer en optokvoer, schijnen mijn postuurkanaries het uitstekend te doen.

Bijna ieder jaar komt het voor dat een of twee van onze poppen geen eitjes leggen en vaak is dat omdat zij te vet zijn. In het najaar en vroeg in het voorjaar is dat beetje te vet niet zo erg ook al zijn ze dan als tentoonstellingsvogels niet zo veel waard. Als we echter met te vette kanaries de kweek gaan beginnen loopt het fout. Omdat ze geen eieren leggen en het toch proberen te doen, ontstaat er dikwijls legnood met alle gevolgen van dien. Als een pop er te corpulent uitziet, vang haar dan eens uit en u zult gemakkelijk het vet op borst en onderlichaam kunnen zien. Door veel groen te voeren en hen in een grote vliegruimte te laten, kunnen ze wel vermageren, maar niet zo gemakkelijk. Het kan veel beter worden gedaan met behulp van een mengsel citroenzuur, dubbel koolzuursoda en water in de volgende hoeveelheden. Een gram citroenzuur en twee gram dubbel koolzuursoda. Wanneer deze beiden door elkaar worden gemengd zal het beginnen te sissen, maar het kan geen kwaad. Voeg hierbij ongeveer 30 milliliter water en het is gereed om het als drinkwater aan de vogels te geven. Na twee of drie weken dit da-

gelijks vers aan hen te hebben verstrekt zal de vogel in kweekconditie zijn en zonder zorgen kunnen kweken. Citroenzuur en dubbel koolzuur-soda zijn goedkoop en in de apotheek verkrijgbaar. Beide zuren komen voor in kristal vorm en vermengd met water smaakt het als citroenlimonade. Zelf heb ik dit aan mijn vogels gegeven voor vier weken, zelfs nog langer, en behalve een verlies van gewicht maakt het voor de kanaries geen zichtbaar of ander merkbaar verschil uit.

De laatste tijd is er heel wat geschreven in „Onze Vogels“ over bloed- en andere luizen. Ik wil hieraan ook nog wat toevoegen. Juist voordat we weer aan een nieuw kweekseizoen gaan beginnen, gaan we gewoonlijk, zoals de huisvrouw dit in het voorjaar doet, grote schoonmaak houden. Dit is noodzakelijk. Er wordt geschrobd en geverfd maar niettegenstaande al het werk komen er gewoonlijk in de meeste kooien en voliëres toch, zodra het weer een beetje warm begint te worden, van die zo gehate bloedluizen te voorschijn. Gedurende de jaren heb ik minstens 20 verschillende bestrijdingsmiddelen voor luizen gebruikt die allen min of meer deze plaag voor korte tijd de kop indrukte. Tot op 4 jaar geleden had ik echter niets kunnen ontdekken dat 100 % veilig was en ook de luizen weg hield. Toen ter dagen hadden mijn kanaries, ondanks alles, bijzonder veel last van bloedluizen. Ik kwam bij toeval bij een duivenliefhebber en deze raadde mij aan iets te proberen waar hij zelf bij zijn duiven zeer goede resultaten mee had behaald. Ik heb dit gedaan en sindsdien geen bloedluis meer gezien. Dit bestrijdingsmiddel, genaamd: „Duramitex“ is in Engeland koopbaar in flesjes van ongeveer 140 cl. Dit wordt verdund met 10 liter water en kan in de broedkooien, tegen plafonds en muren of waar dan ook gespoten of geverfd worden. Het doet aan de vogels geen kwaad en deze behandeling heeft men maar een maal per jaar te doen. Voor de prijs behoeft men het niet te laten. Aangezien ik niet alle preparaten die in Nederland verkrijgbaar zijn ken en ook niet weet of er een vergelijkbaar middel is, kan het misschien wel iets voor de een of andere zaak zijn.

POSTUUR- KANARIES

door M. van Woezik

Met grote waardering lees ik steeds de artikelen van de heer P. J. Sanders in dit blad. Door zijn voorlichting zal hij er zeker toe bijdragen dat de teelt van Engelse postuurkanaries ook in ons land veel belangstelling heeft en zich steeds uitbreidt. Ik ben het grondig met hem eens als hij schrijft dat wij alleen met goed opgezette stamteelt goede resultaten kunnen bereiken. Dit geldt overigens eveneens voor onze zang- en kleurkanaries. Goed doorgefokte stammen geven pas zekerheid inzake goede nateelt. Met een zin in zijn artikel in het februarinummer kan ik het echter niet eens zijn. Waar de heer Sanders schrijft: „Kleurvoer verstrekken we aan Norwich, Yorkshire en Lizards“. Dan vraag ik me toch af: WAARVOOR?

Zijn de naturel, licht en diepgele en de zachtbruin getinte vogels niet veel mooier dan de kunstmatig aangebrachte en veelal vlekkerige oranje kleurigen. Bovendien hebben we toch wel iets geleerd met het rood maken van onze roodfactorige vogels. Indien het kleurvoer niet met kennis van zaken wordt toegediend, kan het de vitaliteit en de gezondheid van de vogel ernstig schaden. Mijn ervaring met uit Engeland geïmporteerde kunstmatig gekleurde Yorkshire is, dat de vitaliteit van deze vogels veel te wensen overlaat. Bovendien is die gemaakte kleur onbetrouwbaar. Door het kleurvoer kan men niet meer zien of met een lichtgele (schimmel) of met een diepgele (intensieve) vogel te doen hebben. Mijn laatste aankoop waren met kleurvoer oranje gemaakte vogels. Nu, na twee maanden, zijn ze half oranje en half geel. Voor een liefhebber niet toonbaar meer. Neen heer Sanders, als wij klasse Postuurkanaries willen kweken, moeten we op de eerste plaats zorgen voor vitale en gezonde vogels en moeten we alles nalaten wat die vitaliteit en gezondheid kan schaden. Ik zelf en meerderen met mij, zijn juist aan de Postuurkweek begonnen, omdat we genoeg hebben van het onnatuurlijk kleuren van onze vogels, dat met kweekkunst niets te maken heeft. Ik zou dan ook de kwekers van Postuurkanaries in Nederland willen adviseren: kweek gezonde, vitale vogels, maar naturel in kleur en besteedt al uw aandacht aan vorm en postuur. Dan zal ook daardoor de Postuurkweek bij ons aan belangstelling winnen.

Zijn vogels wel zo vrij?

Ongetwijfeld heeft u allen de uitdrukking 'Zo vrij als een vogel in de lucht' wel eens gehoord. En zo op het oog lijkt zo'n vogel ook inderdaad vrij, maar toch moet men dit niet al te letterlijk nemen. Heus, over het algemeen is een vogel, die in wilde staat leeft, bij lange na niet zo vrij als het lijkt. Hij is namelijk wel degelijk gebonden aan bepaalde grenzen, hoe vreemd dat ook mag lijken. Laten we onze zomervogels eens bij de kop nemen, zij het dan ook figuurlijk. Zodra zij terugkeren uit hun kwartieren, waar zij de wintermaanden hebben doorgebracht, bakenen zij onmiddellijk na aankomst in onze contreien een bepaald gebied af, een stuk terrein dat zij beschouwen als hun eigendom, hun territorium. Vrijwel altijd zijn dit de mannetjes, die de grootte van dit 'erf' bepalen door hun zang (denk er om: dit is mijn stukje grond, blijf er vandaan!), door dreigen door middel van het 'showen' van de opvallendste veerpartijen (ga je weg of we gaan een potje knokken!) of door werkelijk attaqueren.

Zelfs in zeer dicht bevolkte kolonies, zoals we die kennen bij sterns en meeuwen, om er een paar te noemen, is nog sprake van een eigen territorium, hoewel het slechts een paar vierkante decimeter groot is. Als de naaste buurman of -vrouw maar buiten snavelbereik van de naast hem (haar) zittende vogel blijft is er niets aan de hand.

Toch zijn er ook gevederde vriendjes, die in het geheel geen kolonievogels zijn, maar toch tevreden zijn met een beperkte ruimte. Zo zijn er

meerdere bosvogeltjes die zich tevreden stellen met een paar tientallen vierkante meters. Maar die paar vierkante meters zijn dan ook voor andere soortgenoten pertinent 'Verboden toegang', hetgeen inhoudt, dat deze eigenaar zich ook niet buiten dit terrein moet wagen, als hij dan tenminste op een andermans broederf komt, daar hij dan prompt wordt aangevallen.

Ook zijn er vogels die er twee territoria op na houden: namelijk een als woongebied, maar tevens nog een die dienst moet doen als jachtgebied, dus een terrein waar hij voedsel moet zoeken. Vooral bij roofvogels komt men dit nogal eens tegen. In het laatste geval bevindt zich tussen de twee terreinen een bepaalde route, een 'luchtcorridor', waarin genoemde vogel vrij kan vliegen zonder dat hij door soortgenoten wordt aangevallen. Maar o wee als hij buiten de route komt; dan is het zonder pardon vechten geba-zen!

Zo ziet u maar weer dat het ook in de vogelwereld allerminst 'vrede op aarde' is als zij zich niet houden aan de spelregels, die moeder natuur heeft voorgeschreven. Dit komt het sterkst tot uiting in de broedtijd, hoewel daarbuiten ook strenge wetten heersen. Dat kunt u het beste zien bij onze roodborst, die ook in de wintermaanden, als hij eenmaal een terrein heeft goan-nexeerd, dat in hoofdzaak dient als voedselgebied, zijn erf met vuur verdedigt. Niet voor niets hebben de Britten hem immers geaccepteerd als hun nationale vogel!

ZWARTE ZWANEN GEBROED

door P. van Zwieten

Foto: Okapia

Alle lezers zullen het met mij eens zijn dat het kweken van vogels een wisselende zaak is; af en toe succes, af en toe teleurstelling. Toen ik 3 jaar geleden met zwarte zwanen begon, zou teleurstelling eerst mijn deel zijn. In 1966 schafte ik mijn eerste paar aan. Eind 1968 mislukte het eerste legsel, omdat, door de extreme regenval van dat jaar, het gehele nest overstromd werd. Tot overmaat van ramp werd begin 1969 het wijfje ziek. De veearts constateerde hersenvliesontsteking en trok een lang gezicht. Inderdaad, hij had gelijk; ondanks medicamenten en injecties stierf het dier korte tijd later. Een gevoelig verlies als men bedenkt dat enige honderden guldens een normaal bedrag vormen voor deze dieren.

Gelukkig kon ik me, na lang wikken en wegen, de weelde permitteren een ander wijfje aan te schaffen. Voor niet al te veel geld kon ik een ander vrouwtje kopen. Wederom tegenslag; bij het vervoer, in een kistje achterin de auto, beschadigde mevrouw een vleugel. Gelukkig woont in ons dorp, Vinkeveen, een watervogelkenner bij uitstek, de heer van Selm. Hij was zo vriendelijk de vleugel voor mij te verzorgen, maar, wat belangrijker was, hij constateerde tevens dat de vogel ondervoed was. Enige tijd later sprak ik met de veearts die de vogels van mijn leverancier verzorgde en deze klaagde tegen mij dat hij zoveel raadselachtige sterfgevallen onder die zwanen had vastgesteld. Ik deelde hem mede wat de heer van Selm had gezegd en voegde er aan toe dat, naar mijn mening, de fout hierin zat dat de zwanen gelijk met de eenden gevoerd werden. De zoveel rappere eenden, carolina's en Mandarijnen, slokten snel de aangeboden verukkelikheden op en de trage zwanen hadden

niet veel kans meer. Ik geloof wel dat de veterinaire met mijn inlichtingen zijn voordeel gedaan heeft, want sindsdien zijn er mij aanmerkelijk minder narigheden ter ore gekomen.

Om echter terug te komen op mijn eigen avonturen, men begrijpt dat de nieuwe moeder zwaan extra werd bijgevoerd met meel, brood en graan. Zienderogen won ze aan volume en kracht en na een maand of twee was ze in schitterende conditie.

't Hoofdstuk teleurstellingen bleek nu afgelopen. Nadat de nieuwe dame vriendschap gesloten had met de man, werden er aanstalten gemaakt om een nest te bouwen. Een slordig rond nest van ongeveer 50 cm. Het zal de niet-ingewijde misschien verbazen, maar het bestond uit stro, stukken hout en ..glasscherven. Hierin werden 5 eieren gedeponeerd. En toen maar afwachten. Nu geven de „boekjes“ voor de broedduur op 35 tot 37 dagen. Men zal zich dus kunnen voorstellen dat ik op die 37ste dag zeer ongeduldig begon te worden en men zal eveneens kunnen begrijpen dat ik eens een kijkje ben gaan nemen. Het jonge paar was het niet erg eens met mijn nieuwsgierigheid, maar, ondanks veel geblaas, krachtige vleugelmeppen en een paar forse pikken, slaagde ik erin een van de eieren te inspecteren. Dat was op woensdag 18 juni toen ik tot mijn aangename verrassing een kuiken hoorde piepen! Pas de zaterdag daarop besloten 3 zwane-kuikens het daglicht te aanschouwen en de volgende dag, zondag, lagen er 4 kuikens in het water. Het 5de ei bleek onbezet.

Het stel groeide goed op, terwijl ik ze meel en brood bijvoerde. Aangezien het mijn vaste overtuiging is dat de nederlandse watervogels hun natuurlijke voedsel, en dat is eendekroos, bitter

nodig hebben, kostte mij dit menig zweetje om af en toe een paar kruiwagens kroos te transporteren. Maar voor het goede doel moet men wat overhebben.

Nog één schrik had het noodlot voor me in petto. Toen ik op een morgen bij de afgezette sloot kwam waar de familie verbleef, was deze leeg. Het bleek me dat ze een gat in de afrastering gevonden hadden, over een dam waren gewandeld en in een naburige sloot hun domicilie hadden gekozen. Pogingen om ze te vangen hadden geen resultaat maar daar ook deze sloot afgezet was en de eigenaar, mijn buurman, geen bezwaar maakte, heb ik het maar zo gelaten. De zwanen voelen zich er goed in, ze vinden alles wat hun hartje begeert, kroos, riet en flap en tegen etenstijd scharrelen ze over de dam terug om hun kostje op te halen. Met drie maanden zijn de jongen gekortwiekend en ze maken het nog steeds best.

Dit zou het einde van mijn verhaal zijn als er nog niet enkele opmerkingen waren. In de eerste plaats diene men op zijn hoede te zijn voor ondervoeding. Vervolgens is, naar mijn mening, open, vrij water, (afgezet natuurlijk) bevordelijk voor een goede broed. De eerste jaren hield ik mijn dieren in een hok 5 x 20 m, maar pas toen ze een opensloot kregen kwam er nestelddrang.

De zwarte zwaan is een schitterend dier. Met zijn zwart-grijze kleur, zijn rode ogen en snavel en zijn prachtige, krullende vleugeldekveren is hij, naar mijn gevoel een der mooiste watervogels. Een interessante bijzonderheid vond ik in een artikel van J. Broekhuizen, in „Onze Vogels“ 1964, die vermeldt dat het dier waarschijnlijk in 1668, door de bemanning van een schip der Ned. Oostindische Compagnie ontdekt is in Australië. In 1746 zou een paartje naar het toenmalig Batavia gebracht zijn en vandaar naar Europa en andere oorden in de gehele wereld, waar men nu in vele dierentuinen, trots deze kostbare vogels exposeert. De opmerking van de journalist, die meldde dat in de afgelopen zomer in een nederlands dierenpark een zwarte zwaan geboren is die 1000 gulden waard zou zijn, lijkt mij een ietsje overdreven. Enfin, het is mij ook gelukt. . .

ONKRUIDZADEN

BIJVOET (*Artemisia vulgaris*). Cliché uit: „Vogelfutterpflanzen“ (Verslag Jacob Hèlene).

Niet alleen voor de vogels is deze plant van belang, de bladeren zijn in vroeger jaren ook wel gebruikt als geneesmiddel voor mensen. Of deze bladeren inderdaad geneeskrachtig zijn weten we niet, wel weten we dat de zaden van deze plant bijzonder goed voedsel zijn voor vele vogels, voor de girlitz is het in de herfst zelfs hoofdvoedsel.

De planten kunnen meer dan twee meter hoog worden en de zaden kunnen in de maanden september tot en met november geoogst worden. Men kan de zaden drogen om ze in de wintermaanden aan de vogels te kunnen voeren.

Vinken, sijsjes, groenlingen en girlitzen eten de zaden bijzonder graag, maar vele prachtvinken weten de kleine zaadjes zeker te waarderen als ze eenmaal aan de onkruidzaden gewend zijn.

Fügelman

DE BOOMKLEVER

Boomklever bij
kast

't Is in de wintermaanden heel wat stiller in onze bossen, parken en tuinen dan 's zomers. Onze zomervogeltjes, die reeds in het voorjaar maar ook nog lange tijd daarna, uitbundig zingend blijk gaven van hun aanwezigheid, toeven momenteel in Afrika, waar zij druk jacht maken op insecten in de savannen en galerijbossen. Maar gelukkig zeggen lang niet alle zangertjes ons tijdelijk vaarwel en een van die blijvertjes is vriend Boomklever, waarover dit keer ons verhaaltje gaat.

Hij is slechts weinig groter dan onze huismus, van boven fraai blauwgrijs, van onderen gelig wit met een zweempje rood er door; verder heeft hij kastanjebruine flanken en een duidelijke zwarte oogstreep. Met dit signalement zult u hem stellig herkennen, te meer daar hij onze enige vogel is, die niet alleen de stammen opholt — want dat kunstje verstaan de spechten en de boomkruipertjes eveneens uitstekend — maar ook met het grootste gemak afrent met de kop naar beneden, zonder last van hoofdpijn of duizeligheid te krijgen. Ook benut hij niet zijn staart als steunpunt; hij is uitsluitend aangewezen op zijn scherpe nageltjes.

Op echte mezenmanier wordt elk gaatje, scheurtje, barstje of welk openingetje in de boomschors dan ook, nauwkeurig onderzocht en elk zich daar verbergend wezentje wordt te voorschijn gepeuterd en geconsumeerd. Het is dan ook geen wonder dat hij in een goed blaadje staat bij boswachters, houtvesters en anderen, die ook maar iets met

de bosbouw te maken hebben. In het najaar vermaakt hij ook zaden en nootjes niet en u moet er voor de aardigheid eens op letten, hoe handig hij zo'n voorwerp in een spleetje vastklemt om het vervolgens met het spechtesnebje stuk te hameren om het binnenste te bemachtigen! Als 's winters de grond bevroren is of een dik pak sneeuw de aarde dekt, wil het nogal eens gebeuren dat hij de voertafel met een bezoek vereert, waar hij de voor meesjes gedeponeerde 'vettigheidjes' wegkaapt. Reeds vroeg in het voorjaar klinkt zijn verklinkende paringsroep 'tswiet — tswiet!', gevolgd door een soort triller, die karakteristiek is voor de 'blauwspecht', zoals de boomklever ook wel wordt genoemd. In golvende vlucht jaagt het mannetje achter het vrouwtje aan en kan men genieten van baltende paartjes. Men moet echter wel uiterst voorzichtig te werk gaan om deze diertjes te observeren, want ze kunnen erg schuw zijn. Heeft men echter eenmaal een gunstig plekje bemachtigd van waar men ze ongezien kan bespieden, dan kan men het heertje met opgericht kopje zien pronken voor zijn uitverkorene, de staart wijd uitgewaaierd omhoog gestoken, zodat de witte partijen duidelijk opvallen, terwijl de wiekjes op en neer worden bewogen want ook die mooie bruine flanken zijn immers best het bekijken waard! Voor zoiets fraais moet het meisje wel zwichten en al heel spoedig wordt het huwelijk gesloten.

Nu dient er een woning te worden gezocht, een

geschikt holletje, maar waar vindt men in onze oergezonde bossen nog holen en gaten? Gelukkig brengen de spechten een beetje leniging in de woningnood en helpen de mensen een handje door nestkastjes op te hangen. In veel gevallen is de ingang tot het hol te groot naar de zin van de klevers, maar geen nood: deze wordt met klei, leem en modder, vermengd met speeksel en paardemest zover dicht gemetseld, dat zij er net zelf door kunnen en grotere indringers aldus de toegang versperd zien. Dit pleisteren is echter een zuiver instinctieve handeling, want bij nestkasten, die een precies op maat gemaakt vlieggat hebben, worden de binnen- en buitenkant evengoed 'verstevigd' met vochtige klei. Is de toegang daarentegen te nauw, dan wordt hij iets wijder gebeiteld, iets waar de mussen trouwens ook een handje van hebben, zoals ik onlangs meemaakte met een van mijn nestkastjes!

Het aandragen van de 'specie' geschiedt door beide partners, maar het eigenlijke pleisteren doet het vrouwtje, terwijl haar eega haar aanmoedigt met zijn gezang. Ook zorgt zij voor het nestmateriaal, dat echter bitter weinig om het lijf heeft, want het zijn slechts wat schiffers en splinters boomschors, dennenaalden en dorre blaadjes, waarop de zes tot acht eitjes komen te liggen. Dat kan men vooral goed zien wanneer men een paartje te gast heeft gekregen in een nestkastje waarvan men het bovendeksel op kan lichten en of op een andere ma-

nier naar binnen kan gluren. Het kan geen kwaad als men af en toe een kijkje neemt, maar dat moet uiteraard niet te vaak en altijd uiterst voorzichtig gebeuren. Is het legsel eenmaal voltallig dan kan men de melkwitte, met rode puntjes bezaaide eitjes bewonderen. Alleen het vrouwtje broedt en zij zit weer vast op het legsel. Als men in de broedperiode het deksel oplicht, wordt men onthaald op een gesis, dat doet denken aan een slang. Steekt men een hand naar binnen (maar waarom zou men?) dan is het wel zeker dat de indringer een felle pik krijgt! Het broeden duurt een week of twee en als het kroost eenmaal ter wereld is, helpt pa mee het groot te brengen. Als een jong van het nodige is voorzien, ontdoet het zich van de uitwerpselen, die verpakt zijn in een vliesje. Deze 'luier' wordt door de oude vogel opgevangen en elders gedeponeerd. De kindertjes vliegen uit als ze 25 dagen oud zijn en is het bos of park weer verrijkt met een aantal nuttige insectenverdelgers.

Soms vindt men de nesten op de vreemdste plaatsen: in muurgaten, oude gangen van oeverzwaluwen en eksternesten! In Engeland bouwde een paartje een kleinest in een hooimijt. Het bouwen vergde inplaats van twee weken, twee maanden! Toen het bouwsel gereed was, had het een hoogte van 30 en een breedte van 20 cm! Toen de jongen waren uitgevlogen heeft men deze curiositeit verzameld: het woog bijna 5 kilo en bevindt zich thans in het Brits Museum.

In de herfst van 1967, kocht ik van een handelaar een paar diamantduifjes. Ik had er geen verstand van dus moest ik maar op die handelaar vertrouwen. Het bleek een best paar te zijn. In het voorjaar van 1968 gooide ik wat takjes en strootjes in de voliëre en ze begonnen al heel gauw te nestelen. Er werden in het nestje twee eitjes gelegd die na 17 dagen uitkwamen. Ze groeiden hard en inmiddels waren de ouders al aan een ander nest begonnen. Toen de twee eerste jongen uitgevlogen zaten de ouders al weer te broeden. Een vriend van mij kwam met de waarschuwing de jongen, wanneer zij zelfstandig waren, van de ouders weg te nemen vóór er weer jongen zouden komen. Zou ik dat niet doen dan zouden de ouders hun eerste jongen doden. Ik dacht dat het wel mee zou vallen en liet het daarbij. Ik heb echter de gevolgen daarvan wel ondervonden, want toen ik op een morgen in de voliëre kwam, lagen beide jongen dood. In het nestje vond ik toen twee jongen van de tweede ronde. Toen deze zelfstandig waren heb ik de raad van mijn vriend toch maar opgevolgd. Dat jaar kreeg ik van hen in totaal 6 x 2 is 12 jongen. In 1969 weer eenzelfde resultaat. Ze bleven aan de gang en om hen wat rust te gunnen heb ik ze maar van elkaar gehaald.

O. Hoekstra.

de saffraanvink

Het was ongeveer juli 1968 toen ik besloot mij een span saffraanvinken aan te schaffen. Het was geenszins mijn bedoeling daarmee te kweken, temeer daar er mij was verteld dat zoiets moeilijk zou gaan. Ik vond ze mooi en daarom wilde ik ze hebben. Eenmaal aangeschaft, liet ik ze in de volière bij de andere vogels. Daarin hebben ze ook de winter doorgebracht, gewoon buiten. Ik kan dat, iedereen die deze vogels wil gaan houden, aanraden ook te doen, mits men maar over een goed nachthok beschikt. Het was mijn bedoeling u iets te vertellen over de onverwachte kweek met de saffraanvinken.

Vorig jaar, omstreeks eind juli, ontdekte ik in een berken parkietenbroedblokje, het eerste eitje van deze vogels. Het was licht groen met zwarte stippen. Nadat er vier eitjes waren gelegd, zette de man zich aan het broeden. Ondanks dat ik weinig hoop had, liet ik ze toch maar hun gang gaan en stoorde ik ze niet. De eieren kwamen uit en de man had zich dus uitstekend van zijn taak

gekweten. Toen kwam echter pas de ellende, althans naar ik meende. De man dulde de pop niet bij de jongen. Zodra de pop in de buurt was van het nest, ontstond er volop oorlog. De man viel haar zo heftig aan dat ze soms samen in de badschotel plonsden. Dit bekoelde de gemoederen weliswaar, maar nooit voor lang. Na enkele dagen van doorlopende ruzie, trof ik het popje in het nachthok op de grond. Een oog was volkomen dicht en ik vreesde het ergste. Zij was door haar man zodanig toegetakeld dat ik haar zonder moeite kon pakken. Regelmatig heb ik dat oog met lauwwarm water bevochtigd en gelukkig kwam alles weer in orde. Dat vechten begon mij wel te vervelen en op aanraden van een vriend, besloot ik haar maar apart te zetten. Haar man scheen dit best aan te staan, want het was een lust om te zien hoe hij de jongen voerde. Geen enkele vogel mocht echter dicht in zijn buurt komen en zelfs voor grotere soorten ging hij niet aan de kant. Het wemelde in die tijd van vliegende mieren en ik neem aan dat daaraan te danken is dat de jonge saffranen groot werden. Bij het ringen zag ik dat de kroppen ook met zaad waren gevuld. Of ze daaraan in de beginperiode voldoende hebben betwijfel ik. Daar ik bang was dat de man de gehele verzorging niet alleen kon bolwerken, heb ik de pop er maar weer bij gelaten. Ze was wel iets voorzichtiger en kwam alleen maar bij het nest als de man voer opscharrelde. Kreeg de man in de gaten dat zij zich er weer mee wilde bemoeien, begon het lieve leven opnieuw. Vechten dat de veren in het rond stoven. Pas toen de jongen het nest hadden verlaten, liet de man toe dat zij met voeren mee hielp. Waarom dit alles? Ik kan er geen verklaring voor geven. Misschien weet een deskundige hier antwoord op. De vier jongen groeiden voorbracht. Jammer is het dat het zo lang duurt eer zij op kleur zijn. Men kan er daarom moeilijk mee naar een tentoonstelling. Zelfs in hun tweede jaar is de volle kleur nog niet aanwezig.

„Wildling“

DE MEREL

Foto: Horst Müller

Een van de bekendste gevederde bewoners van parken en tuinen in ongetwijfeld vriend merel (*Turdus merula*), die bij sommigen nog beter bekend is als zwarte lijster. In Friesland kent men deze vogel nog uitsluitend als swarte lyster of swarte klyster, hoewel dit alleen van toepassing is op het mannetje, dat in een fraai glanzend git-zwart habijt is gestoken. De poten zijn donkerbruin, de stevige snavel oranjegeel en een ringetje rond de ogen heeft diezelfde gele kleur. Bij jonge heertjes ziet u dat de sneb niet oranje maar veel donkerder is. Het vrouwtje is van boven donkerbruin, van onderen grijsbruin met donkere vlekjes op de nog iets lichtere keelstreek en bovenborst. Maar men kent deze fluitvirtuös ook nog onder heel wat andere namen. In Groningen en Gelderland noemt men hem gie-

teling of gietling, in Noord-Brabant maldert, in Limburg mèl, mäle, smeirling en mälder en in een oud boekje kwam ik ook nog de naam blawn tegen, maar waar die vandaan komt, weet ik helaas niet. (Kan een lezer van Onze Vogels ons uit de droom helpen?) Ook is er nog een aantal namen die stammen uit de tijd dat de lijstervang intensief werd beoefend. Dit vond vooral plaats in gunstig gelegen gebieden als Texel en Gaasterland. De vogelaars op eerstgenoemd eiland noemden de oude mannetjes fluiters, de jonge mannetjes swarte tjakkers en de wijfjes greeuwe tjakkers; in Gaasterland werden de vrouwtjesmerels bokweitsgrauwe genoemd. Men maakte indertijd geen gebruik van netten om lijsterrachten te bemachtigen, maar van strikken die vervaardigd waren van paardehaar. Deze strikken

werden bevestigd in een driehoekige of rond gebogen wilgeteen. Gelukkig zijn dergelijke wrede praktijken in ons land reeds lange tijd verboden. Ruim een eeuw geleden kenden de meeste stadsmensen deze zwartrokken nog niet of nauwelijks. Toen huisden zij nog in de bossen (twee soorten merels!), maar allengs hebben zij het aangedurfd het gezelschap van de mensen te zoeken en men kan niet anders zeggen dan dat zij er wel bij varen. Momenteel is er vrijwel nergens meer een park of tuin of er huist een paartje merels in. Het aantal neemt nog steeds toe en waarschijnlijk is dit te danken aan de betere voedingsmogelijkheden nabij de menselijke woningen. (Door een te eenzijdige voeding bestaat echter wel de kans dat zich witte veren — partieel albinisme — in het kleed gaan vertonen.) De gevaren bij de huizen zijn echter beslist groter dan in de bossen. Immers alle lieve los rondlopende katten — ook uw poesje, mevrouw! — veranderen bij het zien van een vogeltje in echte roofdieren, maar tja, dat is de aard van het beestje.

De nestbouw

Heel vroeg in het voorjaar wordt reeds met de nestbouw begonnen. In 1954 zat eind januari al een merel te broeden in een rozestruik te Amsterdam, maar daar is — zoals trouwens te verwachten viel — niets van terecht gekomen. De nesten kan men letterlijk overal aantreffen en hoewel de voorkeur van de merels uitgaat naar struiken, heggen, heesters, klimplanten, takkebossen en boomholten (maar dan zeer ondiepe), treft men niet zelden de bouwsels aan in houten hooimijten, nissen, afvoerbakken, watergoten en ga zo maar door. In Hoek van Holland annexeerde een paartje een bloempot, die ik had weggegooid en die tussen de meidoorn takken was blijven hangen. Men trof nesten aan tussen het gras, temidden van schelpen, die op een graf waren gestrooid en persoonlijk ontdekte ik in de Noordoostpolder twee nesten in een slootwal! In Venlo vestigde zich een merelpaar in een hondehok, waarvan de rechtmatige eigenaar zonder mokken accoord ging met de inwoning. In de grote fietsenloods voor het bedrijfskantoor van de Ned. Kabelfabrieken te Delft bouwden merels een nest op de bagagedrager van een fiets, die prompt op non-actief kwam te staan. Ma merel trok zich niets aan van de tientallen employés, die dagelijks hun vehikels stalden en weghaalden. Vrijwel hetzelfde maakten we mee op het Marine Etablissement te Amsterdam. Ook hier verliet het vrouwtje alleen haar schat om de inwendige lijst te versterken!

Vrijwel altijd bouwt alleen het vrouwtje het nest. Wel helpt mijnheer met het uitzoeken van een geschikt plekje, maar dan is doorgaans voor hem de kous af, hoewel men een paar maal heeft gezien dat ook het mannetje met bouwstoffen sleepte. Het vervaardigen van de toekomstige

kinderkamer duurt van twee tot vijf dagen, werkelijk een prestatie van de eerste orde! Het nest zit namelijk stevig in elkaar en is gemaakt van dunne takjes, worteldraden, mos, dor blad enz., dat wordt verstevigd met een laagje modder, af en toe vermengd met mest, dat in dikte sterk kan variëren. Soms is er nauwelijks sprake van enige aarde, maar is deze er wel dan wordt die laag weer gevoerd met sprietten en plantevezels. (Er is eens een nest gevonden dat aan de buitenkant geheel was bekleed met ganzeveren!) Doorgaans worden vier tot zes eieren gelegd; zij zijn blauwachtig groen in allerlei tinten, soms gelig-grijs of grijsblauw. Hierover staan een massa rood- en geelbruine puntjes en vlekjes, nu eens egaal verspreid over de gehele schaal, dan weer het dichts bij elkaar aan het dikke eind; de ene keer vormen ze een soort van krans, maar ook wel een kapje.

Het broeden komt vrijwel geheel voor rekening van het vrouwtje en duurt twee weken. Slechts sporadisch lost haar eega haar af, maar wel helpt hij bij het voederen van de jongen. Zij draagt echter zorg voor de reiniging: na het eten geven vangt zij het zakje met uitwerpselen op en slikt het in, een gewoonte die we bij meer lijstrechtigen aantreffen.

Na ongeveer twee weken verlaat het kroost het nest, hoewel het nog niet goed kan vliegen. Niet zelden zijn er dan ook al gauw een paar letterlijk en figuurlijk „voor de poes“.

Vrienden van mij in Kent wisten mij te vertellen, dat zij op een gegeven moment een struik in hun tuin wegkapten, waarin maar liefst vijf boven elkaar gebouwde nesten van een „blackbird“ zaten!

Nog een aardig voorvalletje: een merelpaar was van zijn jongen beroofd door een ekster. Prompt namen zij een nest met jonge goudvinken over en brachten deze groot. Af en toe kwam pa goudvink wel eens een kijkje nemen, maar hij maakte in het geheel geen aanstalten de de jongen warmhoudende merel te verjagen; deze op haar beurt nam niet de geringste notitie van de goudvink! Soms worden er twee, drie en zelfs vier broedsels grootgebracht. Terwijl ma hier mee bezig is, draagt pa zorg voor de kinderen. Onophoudelijk weerklinkt zijn alarmerende roep „dsieng-dsieng-dsieng“ of iets wat er op lijkt. Soms is het een angstig „djoek-djoek-djoek“, dat u allen wel eens gehoord zult hebben. Voor de merels zich 's avonds ter ruste begeven, gaan ze soms nog even geweldig te keer met hetzelfde reeds genoemde „dsieng“-geluid. Het doet denken aan twee bekkens die op elkaar worden geslagen. Waarschijnlijk heeft dit betrekking op het „slaapgebied“; merels willen namelijk wel gezamenlijk roesten en slapen, maar hun eigenlijke „bed“ moet flink ruim zijn, met andere woorden: zij willen geen hinder hebben van soortgenoten en dus niet zoals bij spreuuwen vaak het geval is: „op elkaars lip“ zitten.

Een merel die wordt opgeschrikt, laat een krij-send geschetter horen, dat in niets lijkt op het echte zingen, want dat is een helder, buitenge-woon melodieus gefluit. Zodra er in februari — soms zelfs in januari — een paar milde dagen zijn, beginnen de mannetjes reeds te oefenen in het kwelen, want op dat moment zijn ze bij lan-ge na nog niet op volle toeren; dat is pas het ge-val in april, mei. Maar dan is het ook een genot dit gebabel te beluisteren. Vooral in de ochtenduren komt dit uitstekend tot zijn recht, want veelal zijn ze al aan het dudelen voor de zon over de kim komt gluren en dan zijn de andere zanger-tjes nog in diepe rust op een enkele uitzondering na. Maar ook midden op de dag en in de avon-duren weerklinkt en schalt hun fluitconcert, dat ze het liefst presenteren vanaf een vast plekje. In de steden zijn vooral de televisie-antennes zeer geliefde podia, waarop ze sierlijk buigend plaatsnemen met een gracieus wippen van de lange, uitgewaaierde staart, alvorens met de solo te beginnen.

Bij de tuinders en fruitelers staan de zwarte lij-s-ters allerminst in een goed blaadje. Heel wat fruit wordt aangepikt en diverse bessen en vruchten moeten er aan geloven. Maar ook slakken, wor-men, insecten en andere dierlijke eterij wordt graag geconsumeerd. Soms slurpen ze zowaar een eitje lee en zelfs is geconstateerd, dat ze een kaal nestvogeltje naar binnen schrokken, maar... zo'n kaal diertje lijkt ook zóveel op een vette slak! Niettemin blijven het misdrijven, maar als ze er geen gewoonte van maken en het bij hoge uitzonderingen laten, zullen we het maar door de vingers zien en het ze vergeven. Laten we royaal zijn en het beschouwen als een gift voor de prachtige fluitsolo's, die ze ten beste ge-ven en die wij gratis mogen beluisteren, want wat heb je tegenwoordig nog voor niks?

In de voliére

In kooien en voliéres treft men niet dikwijls me-re-ls aan en naar alle waarschijnlijkheid is dit te danken aan het feit, dat deze vogels „vlak bij de deur” te beluisteren zijn. Ook staan ze bekend om hun ruzieachtig karakter en het verstoren van de nesten van kleinere voliére-bewonertjes. Heeft men toch zo'n zwartrok, dan kan men hem het best verwennen met insecten, wormen, slak-ken, universeelvoer, bessen, stukjes appel en peer en dergelijke. In de wintermaanden kunt u trouwens zelf wel constateren wat de „buiten-merels” eten: **alles!** alles wat maar enigszins eet-baar is.

Zijn er twee „soorten” merels?

Enige tijd geleden merkte dr. Fop. I. Brouwer in het programma „Weer of geen weer” in zijn ei-gen rubriek op, dat hij van mening was, dat men als het ware twee soorten merels kon onder-scheiden, namelijk **bos-** en **stadsmerels**. Eerlijk gezegd heb ik hier altijd enigszins sceptisch te-

genover gestaan, maar nu ik tijdens het barre en boze weer, toen onze gevederde vriendjes het uitermate beroerd hadden, de merels, die gere-geld ons tuintje met een bezoek vereerden om van het gestrooide voer te snoepen, heb geob-serveerd, ben ik geneigd dr. Brouwer gelijk te geven. Hoewel men de bosrand rond ons dorp Nagele nu niet direct met een „echt bos” kan vergelijken, is er toch wel terdege onderscheid tussen de merels, die zich normaliter in of vlak bij het dorp ophouden en de individuen, die do-micilie hebben temidden van het geboomte. Niet dat er enig verschil is in het verenkleed, hoewel opgemerkt dient te worden, dat men bij de echte bosvogels zelden of nooit een exemplaar ziet met wit in zijn verenpakje, terwijl zulks bij de stads- (lees hier: dorps-) merels vrij geregeld voorkomt. Dr. Brouwer merkte tevens nog op, dat ook de nestplaatsen verschillend zijn: de bosmerels broeden doorgaans laag bij de grond, de dorpsmerels in veel gevallen aanzienlijk ho-ger. Hier wil ik geen oordeel over geven, want in en rond ons dorp heb ik nesten gevonden, die op diverse hoogten zaten, nu eens vrijwel op de grond (zelfs in een slootwal), dan weer vele me-ters hoog in opgaand hout. Maar wat mij opviel tijdens de voedselpikkerij was het verschil in mak- en schuwheid. De dorpsmerels — als ik ze zo nog even mag blijven noemen — „kennen” de mensen al zo'n beetje. Zij komen als het wa-re „op je lip zitten” en gaan nauwelijks opzij als men eterij voor ze strooit, dit in tegenstelling tot de echte wilde bosmerels. Zij gaan eerst in de bosrand zitten, kijken een tijdje argwanend rond en eerst als de kust volkomen veilig is: rrrrt naar het voer, snel een greep „pik-ik-hebje” en onmid-dellijk weer weg, tussen het geboomte om het gesnaptte aldaar te consumeren. Hier is dus wel degelijk een verschil te zien in het gedrag, het-geen echter niet wil zeggen, dat wij twee **soor-ten** hebben, want dan zouden ze ook een ander wetenschappelijke naam moeten hebben, al-thans niet alleen **Turdus merula** zoals thans zijn „zondagse” naam is, maar er zou een subspe-ciesnaam bij moeten, bij voorbeeld de onder-soort „domesticus” (tot het huis behorend) voor de stads- of dorpsmerels en „arborea” (tot de bomen behorend) voor de bosmerels, maar dat lijkt mij overdreven.

KENT U DE PAOK?

M. de Jong

Hoogstwaarschijnlijk zult u ontkennend met uw hoofd schudden, maar als ik u vertel, dat de **paok** een soort pitta is, dan zal het wellicht geen onbekende zijn, althans de pitta's is het algemeen niet. Laat ik daarom eerst iets uit de doeken doen over deze diertjes, die ook wel pracht- of grond-lijsters worden genoemd.

Men onderscheidt momenteel 23 soorten en vele ondersoorten, die alle voorkomen in tropische en subtropische gebieden van de Oude Wereld. Het zijn over het algemeen fraai gekleurde, enigszins plumpe, gedrongen vogels, die in grote variëren van een leeuwerik tot een patrijs. Zij staan hoog op de poten en hebben een betrekkelijk korte staart, die bij sommige soorten nauwelijks de vier cm haalt. Wat lichaamsbouw betreft doen ze denken aan een groot formaat winterkoning, terwijl hun houding en beweging veel weg hebben van een waterspreeuw, waarover is verteld in het augustusnummer van 'Onze Vogels': hetzelfde 'knikken' en buigen en op en neer wippen van het achterlijf.

Pitta's kan men vrijwel uitsluitend aantreffen op de grond, waar zij zich bij voorkeur ophouden onder heesters en struiken, tussen het riet en andere vegetatie. Zij bewegen zich snel, maar toch wel bevallig, met grote hupsprongen; ik weet er geen beter woord voor. Af en toe staan ze plotseling doodstil, net of werd er aan een onzichtbare rem getrokken! Luisterend houden ze de kop enigszins schuin naar beneden gericht of zich daar wellicht iets van hun gading bevindt, of kijken ze speurend rond of soms ergens onraad dreigt. (Zij zijn voortdurend op hun qui vive.)

Hun voedsel bestaat uit allerlei insecten en de blauwstaart-pitta bij voorbeeld, is verzot op termieten en mieren. Maar op deze pitta kom ik straks terug.

In de paartijd zijn de mannetjes erg agressief en als er toevallig twee elkaars pad kruisen dan wordt er vrijwel altijd een stevig robbertje geknokt tot er uiteindelijk een het 'hazepad' kiest.

De nesten van de pitta's moet men zoeken of op de grond of net er boven en dan het liefst op plekjes waar veel schaduw is en die vrij vochtig zijn. De grote bolvormige nesten met in de meeste gevallen — er zijn namelijk uitzonderingen — een opening aan de zijkant, worden vervaardigd uit allerlei plantaardig materiaal, dat ineen wordt geflanst tot een slordig geheel. Nu eens treft men deze bouwsels aan op boomstobben of temidden van boomwortels, dan weer onder heesters of struiken en ook wel tussen een takkenwirwar. Het aantal eieren is, afhankelijk van de soort, nogal variabel: de in Afrika levende soorten produceren er twee of drie, die uit Australië drie of vier en die uit Zuidoost-Azië tenslotte vier of vijf eieren. Zij zijn witachtig of crème met violette ondervlekjes en daarover roodachtige puntjes.

Maar laten we nu onze 'paok', de blauwstaart-pitta

(*Pitta guajana affinis*) eens wat nader bekijken. Het is mij niet bekend of deze soort wel eens in voliëres wordt gehouden; dat is wel het geval met andere soorten, zoals bij voorbeeld de blauwvleugel-pitta, de Bengaalse pitta en de bruinkop-pitta. Maar kom, laat ik de 'paok' eerst even aan u voorstellen: de gehele kop is zwart met uitzondering van een gelig-bruine streep, die van de bovensneb over de ogen tot achter in de nek loopt. De kin en de keel zijn wit en worden van onderen begrensd door een blauw-zwart bandje. De onderdelen zijn geelachtig, maar erg zwaar gebandeerd, zodat men haast van 'gesperwerd' kan spreken en wel met blauwzwarte golflijntjes. De vrij lange staart is kobaltblauw, de vleugels zijn zwart, hoewel sommige pennen omzoomd zijn met duidelijke witte randjes. De overige bovendelen zijn rossigbruin, de poten licht hoornkleurig en de snavel is zwart.

Foto: Horst Müller

Zoals ik reeds opmerkte is bij deze soort de staart vrij lang, circa 6 ½ cm; vandaar dat sommige ornithologen de geslachtsnaam *Pitta* niet accepteren, maar vasthouden aan *Eucichla*.

Dikwijls wordt beweerd dat deze pitta uitsluitend voorkomt in het bergland, maar dat is stellig niet het geval. Ook in het snikhete laagland wordt hij geregeld gezien, doorgaans solitair, althans ik zag er nimmer twee bij elkaar. Daar houdt hij zich het liefst op in rotanbosjes en struikwildernissen en het is ook daar, dat men zijn roep kan horen, iets dat klinkt als 'krrrr-krrrr' of 'prrrr'. Ook laat hij bij tijd en wijle een karakteristiek 'paok' horen en aan dat geluid dank hij zijn inheemse naam, dus een klanknabootsens woord dat men ook wel betitelt met onomatopée.

Wissel

De

EKTOPARASIETEN en hun bestrijding in de volière

Door H.Th.J. Rosendal

De vorige keer hebben we ons onder meer bezig gehouden met de insecticiden, in het bijzonder met de chemische insecticiden: de gechloreerde koolwaterstoffen en de organische fosforverbindingen. Ook werden de vergiftigingsverschijnselen, die deze chemicaliën bij de volièrevogels kunnen veroorzaken, besproken. Voor we deze keer overgaan tot bespreking van weinig giftige insecticiden, willen we eerst nog vrij uitvoerig aandacht besteden aan de vergiftigingen, veroorzaakt door de gechloreerde koolwaterstoffen.

Nu zullen velen zich afvragen of dit nog wel zin heeft nu deze middelen zijn verboden voor huishoudelijk gebruik en ook niet meer gebruikt mogen worden in volières. Men moet dan echter wel bedenken, dat **niet alle** organische chloorinsecticiden zijn uitgebannen voor huishoudelijk gebruik. DDT-bevattende middelen zijn daarvoor niet meer toegelaten, maar bv. lindaan en methoxychlor zijn nog wel toegelaten tot een bepaald maximumgehalte. Verder moet men zich realiseren dat DDT en verwante stoffen, hoewel beperkt in hun toepassing, altijd nog in gebruik zijn als pesticiden in land- en tuinbouw. Hetzelfde geldt trouwens voor organische fosfaten (parathion, diazinon, dichloorvos e.d.). Dit betekent dat nog steeds de kans bestaat, dat u door het voeren van zaad van bespoten onkruidplanten of groenvoer (boerenkool!) uw volièrevogels vergiftigen bezorgt met gechloreerde koolwaterstoffen (of org. fosfaten). Natuurlijk kunnen bij de onkruidplanten en zaden ook specifieke onkruidbestrijdingsmiddelen (zgn. herbaciden) oorzaak van vergiftiging zijn. Ofschoon het buiten het kader van ons onderwerp valt, kan ik niet zonder meer voorbijgaan aan het feit, dat het juist de gechloreerde koolwaterstoffen zijn, die door hun enorme stabiliteit en daardoor cumulatief effect, in de loop der jaren heel wat vogels in de vrije natuur in hun levensmogelijkheden hebben bedreigd en nog bedreigen. Wij die de naam hebben vogelliefhebber te zijn, doen er goed aan ons hierop te bezinnen. Juist nu, in 1970, het Europese Natuurbeschermingsjaar. In tal van gebieden is de vogelstand geruïneerd door het gebruik van deze organische chloorpesticiden. Zo is bekend, dat in heel Europa de roofvogels, die met de uilen aan het eind staan van de voedsel-

keten en deze stabiele verbindingen verzamelen, binnen twintig jaar zijn teruggebracht tot zeker een tiende deel van hun populatie-sterkte. Verder zijn het vooral de visetende en insekteneterde vogels die het moeten ontgelden. De visetende vogels sterven de gifdood, doordat ze vis die deze pesticiden hebben opgehoopt, verorberen. De insekteneters sterven meestal niet door het vergif zelf, maar door het uitsterven van de insecten, die immers het voedsel zijn van deze vogels. Dit verlies binnen de natuur moet ons, vogelliefhebbers, toch wel te denken geven. Laat dit voor ons een waarschuwing zijn om ook bij volièrevogels met nog meer omzichtigheid chemische insecticiden in het algemeen en organische chloorinsecticiden in het bijzonder toe te passen. De lezer vergeve mij deze uitweiding, die ook bedoeld is om mijn bemerkingen ten aanzien van toepassing van deze insecticiden in de volière waar te maken. Dan keren we nu terug tot ons onderwerp, hoewel we voor een aantal voorbeelden, wat de vergiftigingen met chloorinsecticiden betreft, nog terug zullen grijpen op de natuur.

factoren

Welke factoren zijn van belang voor het al of niet ontstaan van vergiftigingen bij volièrevogels veroorzaakt door gechloreerde koolwaterstoffen? Het zal u natuurlijk duidelijk zijn, dat, wanneer de vogels van te voren uit de volière verwijderd worden, u vrijwel nooit problemen zult zien bij gebruik van deze middelen. Het is dan wel zaak dat u de vogels niet te gauw weer terugzet. Bestrijdt u ektoparasieten met deze insecticiden in het bijzijn van de vogels, dan is het al of niet ontstaan van een vergiftiging o.a. afhankelijk van het soort vogels dat u houdt — kanaries en tropen zijn gevoeliger dan bv. grote parkieten —, de leeftijd der vogels —, jongere vogels zijn gevoeliger dan oudere —, de huisvesting (binnen- of buitenvolière, wel of niet glasdicht, de grootte van de volière), de concentratie en hoeveelheid van het insecticide, welk soort chloorinsecticide u gebruikt — DDT is zeer giftig, lindaan en me-

thoxychlor zijn minder giftig —, de vorm waarin u het toepast: olieachtige oplossingen en aerosols (sprays) zijn gevaarlijker dan waterige oplossingen en stuifpoeders. Gechlororeerde koolwaterstoffen in olieachtige oplossingen worden zeer gemakkelijk via de huid geresorbeerd en kunnen zo aanleiding zijn tot acute vergiftigingen met dodelijke afloop. Daarmee moeten we dus verschrikkelijk voorzichtig zijn. Toch moet men ook met stuifpoeders voorzichtig zijn, niet zo zeer omdat de kans op acute vergiftiging groot is, maar eerder omdat door het poeder de ademhalingsorganen van uw vogels verstopt kunnen raken. Speciaal bij de gechlororeerde koolwaterstoffen geldt, dat het al of niet optreden van vergiftigingsverschijnselen ook afhangt van de conditie van de vogels. Door de persistentie van deze verbindingen treden er residuen in het vogellichaam op, met name in vetweefsel, maar ook in de lever, spieren en hersenen. Naarmate er minder vetweefsel is, zal bij gelijke dosering van het chloorinsecticide meer moeten worden opgeslagen in de overige weefsels. Daarom zullen magere vogels eerder krampen etc. gaan vertonen dan vogels in goede of overmatige conditie. Gaan laatstgenoemde vogels om de een of andere reden vermageren dan kunnen ze alnog vergiftigingsverschijnselen gaan vertonen, meestal met dodelijke afloop. Dat dit geen theorie is, zal ik u duidelijk maken aan een voorbeeld uit de "natuur": de abnormale sterfte die optrad bij de Grote Stern in het Waddenzeegebied. De Grote Stern is een meeuwachtige vogel, die met de vis organische chloorpesticiden tot zich neemt. Er bleek o.a. accumulatie te zijn van dieldrin, telodrin en endrin. In jonge vogels vond men ook grote residuen. Op een gegeven moment stelt zich, althans bij opname van kleine hoeveelheden pesticiden, een evenwicht in tussen opname en afbraak (+ uitscheiding). Er is een plateau-effect, want hoe persistent deze organische chloorpesticiden ook mogen zijn ze worden zeker wel omgezet. Als deze Sterns nu veel energie gaan gebruiken, bv. als ze op de trek zijn, dan gaan ze hun vetreserves aanspreken en met het vet krijgen we een verplaatsing van de pesticiden naar hersenen en spieren, wat krampen opwekt en uiteindelijk de dood van deze vogels betekent. Experimenteel heeft men deze sterfte ook op kunnen wekken bij kippekuikens. Eieren van kippen werden ingespoten met dieldrin. De kuikens kwamen uit zulke eieren normaal uit. Na de uitkomst liet men ze 2-3 dagen hongeren en nu gingen ze prompt dood (niet van de honger!). Het dieldrin werd aanvankelijk in de dooierprop opgeslagen, maar toen de kuikens werden gedwongen in korte tijd deze dooierprop volledig te resorberen kregen ze teveel van het goed(j)e.

Behalve lethale effecten kennen we ook, met name bij DDT, sublethale effecten. Van DDT en DDE, een metaboliet van DDT, is bekend dat ze

invloed hebben op het hormonenevenwicht. Door een enzyminductie in de lever worden bij de vrouwelijke vogels meer oestrogenen (= vr. geslachtshormonen) via de gal met de faeces uitgescheiden. Dit betekent een verstoorde hormo-

hormonen

nenbalans, die in de broedtijd de nodige consequenties kan geven. De nestbouw bv. staat praktisch zeker onder invloed van deze oestrogenen. Ook zouden deze hormonen invloed hebben op de processen in de eileider, op de eischaalvorming etc. Het zal u duidelijk zijn wat er gebeurt als er relatief te weinig oestrogene hormonen zijn. Er kan een slechte nestbouw optreden en de vogels kunnen meer te kampen hebben met legnood, doordat ze dunschalige eieren gaan produceren en/of doordat de motiliteit van de eileider gestoord is. Het verschijnsel van produktie van dunschalige eieren deed zich ook voor in de natuur en is o.a. geconstateerd bij de slechtvalk. Het broeden en de voeding en verzorging van de jongen worden niet nadelig beïnvloed, omdat deze processen onder controle staan van het prolactine-hormon. Men kan met prolactine-injecties kanaries, duiven, hennen, enz., tot broeden brengen en ook bewegen de jongen te voeden en te verzorgen.

Tot besluit van dit artikel nog een enkel woord over een onschuldig chemisch insecticide, het aminosilicofluoride, in de handel onder de naam Dex-ci-co. Het is als fijn poeder in stuifdoosjes verkrijgbaar. Dit poeder doodt de ektoparasieten hoofdzakelijk mechanisch d.w.z. het breekt de chitine, waaruit de huid van ektoparasieten bestaat, af en door een snel verlies van lichaamsvloeistoffen treedt spoedig de dood in. Het insecticide is voor de vogels, die deze chitine-laag niet bezitten, om die reden onschadelijk. Het enige bezwaar dat men tegen dit middel zou kunnen hebben is, dat het weinig werkzaam is tegen verscholen ektoparasieten. Voor een goede werking is namelijk een intensief contact met dit poeder noodzakelijk. Dit bezwaar kan ondervangen worden door eerst een repellent (citronelolie) te gaan verspuiten en daarna dit insecticide toe te passen. Het repellent verdrijft de ektoparasieten uit hun schuilplaatsen en nu kan het Dex-ci-co beter op ze inwerken. Door zijn geringe giftigheid is dit insecticide bij uitstek geschikt voor gebruik bij volièrevogels. Maar het is niet het enige middel. De volgende keer komen andere zeer goed bruikbare middelen met geringe giftigheid aan de beurt.

Agapornis Roseicollis

Maart vorig jaar kocht ik mijn eerste stelletje Agapornis roseicollis bij een vogelhandelaar. „Gegarandeerd een stel” zei de handelaar, want in het kleine hokje waar ze inzaten zou de man de pop al regelmatig bevlogen hebben.

Ik was wel blij met deze garantie, want het geslachtsonderscheid vond ik toen nog een probleem, vooral bij jonge vogels.

In de tuin stond een kleine overdekte volière gereed, van 1 x 1 x 2 meter, om het bruidspaar te ontvangen. Het nestblok bestond uit een simpel langwerpige kistje van 20 cm diep 20 cm hoog en 30 cm lang met een invlieggat van 5 cm, dat rechtsboven was aangebracht.

Verder plaatste ik een grote weckpot gevuld met water en wilgentakken in de volière.

In het nestblok bracht ik geen nestmateriaal aan, geen turfmolm of zaagsel, helemaal niets. Als voer verstreekte ik een mengsel van zonnepitten, hennep, millet, witzaad en gepelde haver. Verder trosgierst en direct al geweekt oud witbrood met daar overheen wat perfort. Groenvoer en fruit werd regelmatig verstrekt maar daar werd weinig van gegeten. Grit en sepia ontbraken ook niet.

Na enkele dagen begon de man het nestblok te verkennen, snel gevolgd door de pop. Kennelijk werd het huis goedgekeurd, want na korte tijd begonnen man en pop de wilgentakken te ontvelen en de stukjes schors met de nodige blaadjes in het nestblok aan te brengen.

Dit transport is zeer interessant om te zien. Reepjes schors, blaadjes en kleine takjes worden tussen de veren gestoken en zo naar het blok gebracht. Onderweg verliezen ze wel heel wat, maar dat ontmoedigt ze niet. De hele dag zijn ze druk in de weer.

Na ± 4 dagen nest bouwen controleerde ik het nestblok en tot mijn verrassing trof ik een prachtig rond nest aan geheel omgeven door het bouw materiaal en met een sluipgang verbonden met het vlieggat. Nog een dag later werd het eerste eitje gelegd en na 7 dagen was het legsel van 4 eieren compleet.

De pop bleef praktisch de gehele dag op het nest en werd trouw gevoerd door de man.

Na 8 dagen broeden gebeurde het ongeluk. Tijdens het voeren ontsnapte de man uit de volière. Aangezien de pop vast zat te broeden heb ik het gewaagd om de deur van de volière open te laten staan, in de hoop dat de man terug zou komen.

Na uren op de loer zitten gaf ik de moed op. Maar wat moest ik doen? Zou de pop alleen doorbroeden en in staat zijn alleen de jongen groot te brengen? Ik durfde het niet wagen.

Bij een vogelhandelaar kocht ik op de gok een nieuwe man en plaatste deze nog dezelfde dag bij de broedende pop.

Toen gebeurde m.i. een wonder. Deze nieuwe man accepteerde onmiddellijk een weduwe met 4 kinderen op komst.

Hij voerde de pop direct en toen na ± 19 dagen de 4 eieren uitkwamen voerde hij voortreffelijk met de pop mee.

De jongen kwamen snel groot en vlogen na ± 4 weken uit.

In hetzelfde nest kwamen nog 9 jongen uit 2 broedsels groot.

Is het normaal dat een wildvreemde man een broedende pop direct accepteert? Ik dacht het niet, maar u ziet, het is het proberen waard.

De Italianen kwamen snel tot het bewustzijn, dat de nieuwe ingeburgerde gast waarde had als handelsobject en legde zich met vlijt toe op de teelt, zodat de aanvraag bij de Spanjaarden voor suikervogeltjes steeds minder werd. Het is historisch vastgesteld dat in deze tijd een vlot handelsverkeer in kanarievogels, welke in Italië gefokt werden, naar Tirol begon. Daar werd de fokkerij door mijnwerkers tot lang na het jaar 1800 ijverig beoefend. Het is begrijpelijk dat dit vertrouwelijkgogeltje in zijn prachtige geel vederkleed met zijn aangename zang de bewoners dezer bergdorpen gedurende de lange wintermaanden een prettige huisvriend werd en bij hen de inheemse vogelzang verving. Ze hadden er behoefte aan zich met hen bezig te houden en in hun goed verwarmde woningen kwamen de eerste jongen reeds in het begin van februari ter wereld, die, zodra ze zelfstandig het voeder konden verorberen, van de ouders gescheiden en in verdonkerde kooien, om iedere storing op afstand te houden, in een vertrek gebracht werden waar een nachtegaal zong. Slechts de zang hoorden de jonge vogels, waardoor zij leerden, vele heerlijke toeren van de nachtegaalslag in hun natuurlijke zang te vlechten. Zo ontstonden de „Tiroler nachtegaalslagers“, welke een wereldver-

daarmee gewerkt te hebben om ze daarna onbruikbaar van de hand te doen. Terwille van nadere nasporing is het te betreuren, dat het niet eerlijkerkend is of de Belgische waterslagers een grote rol gespeeld hebben, waardoor een waardevolle bron voor onpartijdige naspeuringen verstopt is.

De Tirolers van die tijd waren niet alleen kwekers maar ook handelaren. In het dorpje Imst, in het Oberinntal, vormde zich een groothandelscentrum, waar alle vogelhandelaren tezamen kwamen om gemeenschappelijk hun grote reis naar het buitenland te beginnen. (Denk aan de operette „Der Vogelhändler“. red.)

Gegoede lieden schoten het reisgeld voor waardoor hun de helft van de gemaakte winst ten goede kwam.

Iedere vogelhandelaar kreeg bij de aanvang der reis in een grote mars voor f 350,— vogels en evenzoveel geld mee, opdat zij in Zwitserland, Beieren, Zwaben en Franken nog meer vogels zouden kunnen opkopen.

Op Potiuncual-maandag (begin augustus) vertrokken de vogelhandelaren. De kapelaan gaf hun de zegen en tot het dorp Nassereith werden zij onder muziekbegeleiding door de gehele bevolking uitgeleide gedaan.

De Geschiedenis van de Kanarievogel deel 2

door E. Snelle

maardheid bezaten, zonder echter de markt voor lange tijd te beheersen, wijl de Tirolerkwekers er niet aan dachten, de nachtegaalslag constant bij hun kanarievogels te doen overerven. Zij kochten deze vogels in de herfst en begonnen in het voorjaar weer nieuwe zagers op te leiden.

Eerst in de laatste jaren is het een kweker in Bremen (Karl Reich) gelukt de nachtegaalslag bij de kanarievogels van vader op zoon, met behulp van een nachtegaal over te dragen, naar door hen beweerd wordt.

Over deze kwestie is in de kanariekwekerskringen heel wat te doen geweest en nog is zij niet geheel opgelost.

De Antwerpse kweker van Belgische waterslagers de heer B. Peleman, beweert dat Karl Reich geen nachtegaal maar Belgische waterslagers, die de nachtegaalslag reeds jaren in hun lied hebben overgenomen, gebruikt heeft om met behulp daarvan zijn kanaries de nachtegaalslag bij te brengen.

Men heeft deze kwestie in de Duitse vakpers ter nadere opheldering ter sprake gebracht en hoewel de heer Reich openlijk erkende dat hij reeds jaren voor de oorlog Belgische waterslagers uit Antwerpen betrok, houdt hij vol slechts een jaar

In Donauwörth ging iedere drager zijn weegs. Hun zinspreuk, die heden ten dage nog op het wapen van het dorp Imst prijkt luidde:

„Gold'ne Vögel trag ich aus.

Gold'ne Vögel bring ich z'Haus

Und fürs Dirndl'nen Blumenstrauss.

Aber ich hab'nen weg, 'nen weiten

Und dazu kein Rose zum reiten

Da braucht's wohl 'nen Kopf, 'nen gescheiten"

Naast Duitland waren het Zwitserland, Nederland, Frankrijk, Engeland, ja zelfs Rusland, Turkije en Syrië, die door de Tiroler vogelhandelaars bezocht werden en waar zij de beste zaken deden.

Zij kochten de vogels voor 40 kruizer per stuk en deden ze voor 15 - 20 dukaten van de hand. In grote steden hadden ze hun vaste hotels. Wanneer de vogelhandelaars hun schild uithingen, dan was het steeds spoedig bekend, dat de Tirolers aangekomen waren. De navraag was dan zo groot, dat na 2 maanden reeds de gehele voorraad verkocht was.

In Engeland alleen reeds moeten destijds jaarlijks 1600 stuks van de hand zijn gegaan. De terugkeer der Imster vogelhandelaars had meestal plaats in de vastentijd en allen brachten grote

sommen geld mee naar huis. Als alle handelaars teruggekeerd waren, werd een groot volksfeest gehouden. Deze historische gegevens dank ik aan de heer Ignaz Plank, hoofdonderwijzer en voorzitter van de Imster kanarielifhebbersvereniging, die thans weer in dit schone gedeelte van Andreas Hofers vaderland tot nieuwe bloei schijnt te komen.

Wanneer geen verwisseling met de Tirolers plaats had dan hebben zich gelijke verkooppondernemingen ook in Zwitserland gevormd. In zijn boek „La volière des dames” verhaalt n.l. Charles Malo, dat jaarlijks in het voorjaar en herfst te Parijs grote troepen Zwitsers aankwamen, die op hun rug 330 mijl ver duizenden kanaries aanbrachten, die zij voor hoge prijzen verkochten.

Deze Zwitsers, die in een bepaalde herberg in de voorstad St. Antonio hun tent opsloegen, bewezen bij de verkoop hunner vogels knappe handige kooplieden te zijn.

De schrijver Malo merkt op, dat zij bruiks tegen nieuwsgierigen, maar zeer beleefd tegen kooplustigen waren en het spreekwoord „geen geld – geen Zwitsers”, dat uit die tijd stamt, toen de Zwitsers in het buitenland als zwefstroepen hoog werden geschat, op bijzondere wijze benadrukten.

In dit verband mag ook wel eens aan de Engelse overlevering gedacht worden, die ontstond toen de eerste kanarievogels omstreeks 1590 door de beroemde zeeman Walter Raleigh in een gouden kooi als geschenk voor koningin Elisabeth van Engeland naar Europa gebracht werden.

Aanvankelijk trokken de vogels geenszins de aandacht deze machtige heerseres, die bij het bezichtigen verklaarde: „Om van zover te komen zijn zij niet beslist mooi”.

Ik verzoek Uwe Majesteit, zou Raleigh gezegd hebben, zolang geduld te hebben tot de kleine muzikanten beginnen te zingen.” En alsof zij de woorden begrepen hadden begonnen de vogels dadelijk te zingen, een destijds zeer geliefd kort liedje: „Ik zat eerst in de schaduw en zag de zon van Engeland” te zingen.

Van dit ogenblik af stonden de vogels onder hare koninklijke bescherming en zij stegen nog meer in haar gunst toen de nateelt der volgende geslachten de vaalgroene kleur meer in een vaalgeel veranderde, hetgeen de vogels de naam „Goudvogels” bezorgde.

Shakespeare maakt zelfs in een gedicht van deze kleurenverandering gewag. Als later de vogels paarsgewijze door de koningin aan haar gunstelingen cadeau gedaan werden, vormde zij een zeldzame en zeer begeerde onderscheiding voor de adel des lands.

In de familie van Lord Castlereagh wordt heden ten dage een gebalsemde kanarievogel uit die tijd bewaard, die aan een poot een gouden ring met het koninklijk monogram draagt. Deze legende klinkt wel zeer mooi en mag ook het Britse

zelfbewustzijn strelen, maar tegen de historische feiten houdt zij geen stand.

Veel geloofwaardiger is, wat de Italiaanse schrijver, Antonio da Todi, schrijft en twintig jaar na hem, Giovanni Pitro Oliva in zijn boek „La Ucelleria” (Rome 1622), waarin reeds een goede tekening van de kanarievogel voorkomt, bericht over schikbreuk van een Spaans schip bij Elba.

Het kan als zeker worden aangenomen, dat onze hedendaagse kanarievogels, hoe zij in Italië, Duitsland, Oostenrijk, Zwitserland, Noord-Frankrijk, België, Nederland en Engeland ook gefokt worden, doorgaans afstammelingen zijn van die door de schipbreuk vrijgekomen wildlingen. Door de Imster vogelhandelaren zijn zij bekend geworden en verder gefokt.

In een in 1669 door Georg Horst in Frankfurt a Main uitgegeven vertaling in het Duits van het voren aangehaalde werk van Conrad Gessner heet het: „Deze vogels zijn door dezen (de vogelhandelaren uit Tirol) duur verkocht en hooggehouden, thans worden zij in vele plaatsen in Duitland gefokt, waar zij zich in zekere kooien sterk vermeerderen”. Hoewel in Duitsland beweerd wordt dat daar te land de fokkerij en de handel in kanarievogels sport- en bedrijfsmatig wordt uitgeoefend, kan ook Nederland een gedeelte van die eer voor zich opeisen.

Historisch staat vast dat reeds circa 1500 de eerste kanarievogels in Amsterdam werden aangevoerd en verhandeld en sindsdien dagtekenet ook de grote liefhebberij voor deze vogels in ons vaderland. Hervieux maakt melding van een bezoek der Hertogin de Berry in 1700 aan een der burgemeesters van Amsterdam, de Heer Corver, wiens kleurkanariëkwekerij in Europa overal beroemd was en waar de hertogin grote inkopen deed.

Wanneer men nu bedenkt dat ook Corvers voorvaderen zich reeds met de fokkerij onledig hielden, dan is het toch wel een beetje vreemd, dat onze Oostelijke naburen de kroniek der stad Neurenberg van 1645 aanvoeren om te bewijzen, dat hun vaderland op deze eer alléén aanspraak kan maken. Deze kroniek der stad Neurenberg verhaalt dat het overwegend handwerklieden waren, die zich met de kwekerij bezighielden en de vogels aan van buiten komende handelaren verkochten. De Neurenberger kooplieden importeerden de vogels direct van de Canarische eilanden.

BOEKEN- NIEUWS

In „Die Neue Brehm-Bücherei“, de bekende boekenserie van het Ziemsen Verlag (4600 Wittenberg Lutherstadt, D.D.R.) is een bijzonder goed werk over de zebra-vink verschenen. Auteur van „Der Zebra-fink“ is de bekende ornitholoog Dr. Klaus Immelmann, een erkende autoriteit op het gebied van o.a. de Australische vogels en dan zeker van de zebra-vink.

In dit boek wordt enorm veel informatie gegeven over o.m. de verspreiding, het gedrag en de broedbiologie van de zebra-vinken in de natuur van Australië; daarnaast wordt diepgaand besproken alles wat te maken heeft met de verzorging, kweek, voeding en bastaardering in gevangenschap.

Hier is een groot vakman aan het woord, die ons veel te zeggen heeft.

Jammer is het dat de kleurkweek van zebra-vinken maar zeer summier behandeld wordt en dat zelfs niet eens alle bestaande kleuren genoemd worden.

De prijs van dit boek bedraagt 8 Oostduitse Mark.

Een boekje, dat in een werkelijke behoefte voorziet, verscheen bij het Kosmos Verlag (Postfach 640, 7000 Stuttgart 1), het handelt nl. over kooien en voliëres. „Käfige und Volieren“ werd geschreven door Curt af Enekjelm, voor velen een bekende naam, die als directeur van de dierentuin in Helsinki op dit gebied zeker de noodzakelijke ervaring heeft opgedaan om een dergelijk onderwerp deskundig te behandelen. Vogelkooien zijn in alle maten en soorten te koop. Vaak kiezen de vogelliefhebbers een kooi die hen zelf aanstaat, maar of hij voor de toekomstige bewoners de beste is blijft dan de vraag. Enekjelm behandelt in dit boek welke kooi voor de verschillende vogelsoorten het beste is om in conditie te blijven en wellicht tot broeden te komen. Ook kamervoliëres en buitenvoliëres worden behandeld. Een boekje, waarmee vele vogelliefhebbers - en wellicht nog meer hun vogels - een dienst is bewezen. De prijs bedraagt D.M. 5.80.

SPECIALCLUBS

De dagelijkse besturen van de speciaalclubs vergaderden op zaterdag 7 maart met het dagelijkse bestuur van de bond waarbij twee der door het bondsbestuur aangewezen adviseurs aanwezig waren benevens een vertegenwoordiger van de speciaalclub wildzang in oprichting.

Onder meer werd afgesproken dat aanmelding als lid van een spec.club voortaan uitsluitend dient plaats te vinden bij het secretariaat van de club en de contributie alleen moet worden afgedragen aan de resp. penningmeesters der spec.clubs. Voor de juiste adressen wordt U verwezen naar pag. — van dit blad.

Op het bondsbureau zal van iedere club een ledenadministratie worden bijgehouden waarvan aldaar de adresbandjes voor de clubbladen zullen worden afgedrukt. Ook het drukken van deze clubbladen geschiedt op het bondsbureau. De inhoud wordt geheel verzorgd door en onder verantwoording van het betreffende clubbestuur.

Geïnteresseerden in Japanse meeuwen dienen zich voorlopig nog op te geven bij de spec.club zebra-vinken. Zodra een voldoende aantal leden aanwezig is zal worden overgegaan tot de oprichting van een aparte club voor Japanse meeuwen.

De N.P.C. zal zich alleen bezighouden met de grasparkieten, alleen indien omstandigheden dit noodzakelijk zouden maken ook met grote parkieten. Het bondsbestuur zal zich over de kwestie van de grote parkieten nader dienen te beraden. Zij die zich hiervoor reeds aanmeldden ontvangen i.z.t. nadere inlichtingen.

De gehele bespreking verliep in een vriendschappelijke en toch zakelijke sfeer hetgeen het beste doet verwachten voor de toekomst van alle speciaalclubs en de bond.

VOORJAAR !

**Kanariekwekers opgelet.
Wen Uw vogels tijdig aan**

KANARIE KERNVOEDER

Analyse:	Vert. Eiwit	14 %
	zetmeel	27 %
	F.C.	1,5 %
	vet	10 %
	Vit. A	30.000 I.E. per kg
	Vit. D ₂	10.000 I.E. per kg
	Vit. E	10 mg per kg
	Eiwit-verteerbaarheid	98 %

Door de speciale samenstelling groeien de jongen als kool omdat het de ouder-vogels aanzet tot voeren. Indien tijdig verstrekt zal de pop meer eieren leggen.

Verkrijgbaar in de dierenspeciaalzaken (Dibevo-zaken).

**Veerlaan 17-23 - Rotterdam
Tel. 010 - 17 26 80 ***

Dokumentatie over de voeding en verzorging van vogels zenden wij U gaarne gratis op aanvraag.

Belangrijke mededelingen

VAN DE BESTUURSTAFEL

Er zijn inmiddels weer enkele belangrijke bestuursvergaderingen gehouden. Belangrijk omdat het een nieuwe structurering van onze organisatie betrof. Er is al veel over gesproken en iedereen is er zich intussen wel van bewust dat de huidige constellatie van onze bond niet meer geheel voldoet, niet meer helemaal past in deze tijd. Een tijd waarin alles en iedereen roept over meer inspraak. We willen allemaal wel iets meer weten, zelfs wel iets meer te vertellen hebben dan voorheen. Om dit te bewerkstelligen is een goede communicatie een vereiste. Dit is ook uw bestuur zich bewust en het is om die reden dat zij een commissie heeft samengesteld die tot taak had een en ander te verwerken in statuten en huishoudelijk reglement. Het pakket van bestuursvoorstellen dat u dan ook in de beschrijvingsbrief voor de algemene vergadering, welke op 30 mei a.s. te Utrecht zal worden gehouden, zult aantreffen behelst in hoofdzaak die gewijzigde en aangepaste statuten en huishoudelijk reglement. Vooral het hoofdstuk BESTUUR heeft een sterke wijziging ondergaan. De bedoeling is de huidige districtscommissarissen meer nog te betrekken in bondszaken. Zij zullen dan ook deel uit moeten gaan maken van het bondsbestuur. Voorts zullen ook de technische commissies vertegenwoordigd moeten zijn op iedere vergadering van het bondsbestuur. Nieuw is ook een arbitragecommissie en een gesalarieerde medewerker die voornamelijk het werk van het dagelijks bestuur zal kunnen verrichten. Wil onze bond ook in de toekomst goed werk blijven verrichten voor een vrijetijdsbesteding die wij tot de onze hebben gemaakt, dan mogen we alleen maar hopen dat eerderbedoelde voorstellen bij u een gunstig onthaal vinden. Het bondsbestuur heeft voorts kennis genomen van het verzoek van de heer E. J. Lensink sr., zich niet meer beschikbaar te stellen als keurmeester. Zijn gezondheid noopte hem dit voor hem ongetwijfeld zware besluit te nemen. Uit erkentelijkheid en waardering voor het vele en goede werk dat de heer Lensink voor onze liefhebberij in het algemeen en onze organisatie in het bijzonder heeft gedaan, stelt het bestuur voor om hem te benoemen tot erelid van de Nederlandse Bond van Vogelliefhebbers. Ook wat dat betreft hopen wij dat u het daarmee eens kunt zijn.

BONDSKAMPIOENSCHAPPEN 1971

Als datum waarop deze kampioenschappen zullen worden gehouden is vastgesteld van 4 tot en met 10 januari 1971 en wederom in de Rivierahal van Diergaarde Blijdorp te Rotterdam.

CONFEDERATION ORNITHOLOGIQUE MONDIAL

De wereldkampioenschappen zullen in 1971 worden gehouden in het Zwitserse Basel en wel van 21 januari tot en met 1 februari. In 1972 te München en 1973 in Nederland.

ADRESSEN DISTRICTSCOMMISSARISSSEN

District Groningen: R. Pater, Engelsestraat 37, Winschoten, telefoon 05970 - 39 92
District Friesland: J. Forsten, Zuiderkade 2, Molenpolle, Franeker, telefoon 05170 - 29 68
District Drente: A. F. Smit, Groningerstraat 169, Assen, telefoon 05920 - 49 37
District Overijssel: H. J. Schniermanni, Usselerweg 96, Enschede, telefoon 05420 - 2 04 31
District Gelderland: D. J. Prinsen, Pater Hafkenscheidstr. 11, Ulf, tel. 08356 - 10 71
District Utrecht: J. Glas, Hohorstlaan 48, Hamersveld, telefoon 03496 - 5 81
District Noord-Holland: A. J. F. Lammerse, Oude Kruisweg 104, Vijfhuizen, tel. 02508 - 3 26
District Zuid-Holland: wnd. J. Schmitt, Zuiderstraat 10, Pijnacker, telefoon 01736 - 22 94
District Zeeland: J. van de Walle, Churchillweg 4, Hulst
District Noord-Brabant: J. H. v. Houtum, Chrysantenstraat 41, Veghel, tel. 04130 - 44 79
District Limburg: P. J. Dissel, Hemelslei 75, Sittard, telefoon 04490 - 91 11

Vragen over ??

Grasparkieten aan:
H. C. Müller, Lijsterbeslaan 88, Rotterdam.
Zebravinken, Jap. meeuwen en tropen bastaarden:
D. J. v.d. Molen, Essinghstr. 80, Dalfeen.
Tropische vogels, grote parkieten en bastaarden met kanariebloed:
D. Duivis, St. Josephstr. 46, Teteringen.
Kleurkanaries:
H. J. Veerkamp, Lorentzlaan 19a, Schiedam
Waterslagers en Harzers:
M. v. Woezik, Regentesselaan 378, Den Haag.
Postzegel voor antwoord dient meegezonden te worden.

In Memoriam

H. Gommers
H. Slagter
Mevr. Hamers
C. Stoop
P. Janssen
J. Horlans
J. v. Poppel
C. v. d. Kar
A. C. Maas

In leven lid van de afdeling:

Tilburg
Bedum
Tilburg
Tilburg
Stramproy
Oud-Gastel
Veldhoven
Oud-Gastel
Nieuwerkerk
a/d IJssel
Brunssum
Noordwijk
Bussum-Naarden
Zwolle II
Nuth
Rhenen
Tilburg
Nieuw-Vennep

ADRESSEN KEURMEESTERS

W. F. M. Fischer, Tarwestraat 21, Ulft.

Voor seizoen 1970 zijn de navolgende keurmeesters reeds volgeboekt:

D. D. Drop, M. Rijff.

PRIJSLIJST CENTRAAL MAGAZIÏN

Keurbriefjes (enkelingen)

bloks van 50 vel	
kanaries	f 0,60
grasparkieten	0,60
zebravinken - japanse meeuwen	0,60
tropen - wildzang - bastaarden - grote park.	0,60

Keurbriefjes

bloks van 25 vel	
border	f 0,50
norwich	0,50
yorkshire	0,50
gloster	0,50
N.H. fris�	0,50
Parijse fris�	0,50
Lizard	0,50

Keurbriefjes (stammen)

bloks van 50 vel	
kanaries	f 1,50
grasparkieten	1,50
zebravinken - japanse meeuwen	1,50
tropen - wildzang - bastaarden - grote park.	1,50

Keurbriefjes (stammen en enkelingen)

bloks van 200 vel	
waterslagers	f 2,15
harzers	2,15

Inschrijfform. met vraagprogr.

in pakjes van 25 stuks	f 1,—
------------------------	-------

Standaardreizen

kleurkanaries	f 2,—
---------------	-------

Standaardreizen

grasparkieten - zebravinken - japanse meeuwen	f 3,—
---	-------

Insignes (speld of broche)

prijs per stuk	f 1,30
----------------	--------

Verf

voor binnenzijde kleurkooien, blauwgroen (Inclusief vrachtkosten) per kg	f 7,50
--	--------

Raambiljetten (onbedrukt)

per stuk	f 0,25
----------	--------

Inschrijfregisters

per stuk	f 0,90
----------	--------

Statuten en Reglementen

per stuk	f 0,75
----------	--------

Afhaalkaarten

per 100 stuks	f 2,—
---------------	-------

Convocatiekaarten

per 100 stuks	f 2,—
---------------	-------

184

GEZA SEPT

Vorkomt en geneest virusziekten en infecties.

Een goedkoop en afdoend middel dat eenvoudig toegepast kan worden: enige druppels aan het drinkwater toevoegen is voldoende.

Populierstraat 121-123
Tel. 070-323930; Den Haag

**W. RUPPE
VAN DER VOORT**

VOGELZADEN

	per 50 kg	per 10 kg
Witzaad: U.S.A.	44,60	9,60
" La Plata 2 % (Boerenschoon)	41,—	8,80
Reepzaad, nootzoet	41,50	9,20
Blauwmaanzaad		30,80
Negerzaad		11,30
Siezzaad, wit		35,—
Hennepzaad		19,85
Weegbroe, zuiver		15,10
Milletzaad: geel		5,60
" bont		7,80
" japans		9,80
" wit (Amerikaans)		8,40
" rood (Amerikaans)		8,20
Senegal gierst		9,90
Lijnzaad		8,20
Gepelde haver		7,80
Gebroken gepelde haver		8,10
Gemengd kanariezaad (met Marokaans witzaad)	47,—	9,80
Gemengd tropisch zaad	44,80	9,70
Gemengd volierezaad	47,20	10,10
Gemengd parkietenzaad	35,30	7,65
Gemengd wildzang	56,—	11,90
Gemengd Valkparkietenzaad	49,75	10,65
Zonnepitten: mooie blanke	47,—	10,20
" kleine witte (gezond)	37,50	8,20
" lang gestreepte	35,50	7,80
" dik gestreepte	39,80	8,90
Origineel fijn oestergrit (zuiver)	8,25	2,10
Onkruidzaden van graszaden	23,60	5,20
Trosgierst, echte Italiaanse per doos van 25 kg	45,50	21,50

Prijzen zijn vrijblijvend. Af pand Voor-
schoten of franco station Leiden, Rem-
bours. Verpakking vrij.

Fa. Wed. C. A. VERHOOG Zaadhandel
Leidseweg 14 — Voorschoten

Wissel

De

SLUIS KWEEKVOER
VOOR PARKIETEN

SLUIS EIVOER

SLUIS FORT-EGG
NU VERRIJKT
MET GROENTE

Sluis daarmee kweekt u prachtvogels!

- grote verteerbaarheid
- hoge biologische waarde van het eiwit, bevat antibioticum (20 p.p.m. oxytetracycline) waardoor:
- groeibevordering voor jonge vogels
- bescherming tegen infectieziekten.

Wissel

De

BALLPOINTS
 MET VERENIGINGSNAAM ENZ.
 VAN LIESHOUT ZONEN
 SINT-OEDENRODE Postbus 2 Tel. 04138-2467

Jaargang 1969 (losse nummers) verkrijgbaar op het Bondsbureau, Coehoornstraat 40, Bergen op Zoom.

Na storting van f. 10,- op giro 1148324, t.n.v. N.B.v.V., Bergen op Zoom. onder vermelding: Jaargang 1969, worden U de boekjes franko toegezonden.

Wij bieden vrijblijvend aan: Hardwicks Bladvogels, Dayallijsters, Zilveroor Nachtegalen, Schamallijsters, Blauwvleugel Nachtegalen, Damallijsters, Brillenvogels, Pitta's Drongoes, Witwang Touraco's, Honduras Gaaien, Zwartkoplijsters, Vliegenvangers in prachtige kleuren, Baardvogels, Jap. Nachtegalen, Bulbuls, enz. Nog beperkt Engelse Parkieten, Engelse Import Kanaries, o.a. Yorkahires, Glosters, Lizards, Borders, Norwich, enz. van de beste Engelse Kwekers, denk aan het komende broed-seizoen en bestel tijdig! Argentijnse wilde Kanaries, prima om te kruisen! Zangkanaries, Kleurkanaries, Agaporniden, Papegaaien, Kakatoes, Lories, Parkieten, Kardinalen, Pagoda Merels, Indigovinken, Mex. Nonpareils, Troupialen, Koningswida's, Regenboogvinken, Tangara's, Saffraanvinken, enz.

Tevens grote sortering apen en andere zoogdieren.

Verder vele andere soorten boeken over Vogels, Dieren en Vissen in de Ned. en Engelse Taal Grote sortering Kooien, Zaden, Voeders, en alle benodigdheden voor uw liefhebberij. Verzending door het gehele land. Vracht en verpakking voor rekening koper, per Expresse.

AVIMEX, Import-Export, Violettenstraat 8
 (Bij de Westerstraat) Amsterdam-C.
 Tel. (020) 23 93 87

Geopend elke dag van 9-6 uur Zondags gesloten.

**dat
 is taal,
 die ze
 verstaan...**

In de kweektijd speciaal aanbevolen:

voor zaadeters:

Wimofok Top 55, met een hoog verteerbaar ruw eiwitgehalte. Ook zijn o.a. lysine en methionine toegevoegd.

speciaal voor roodfactorige kanaries:

Wimofok Top 55 Rood, met een zuivere cantaxanthine.

voor insekteneters:

Universeel voeder met ook hier aangepast aminozuur patroon.

vogelgrit:

met extra toegevoegd: maagkiesel en kalkaardig zeewier.

witte molen

Provinciale weg 30,
 Meeuwen (N.Br.). Tel. 04165-433.

Ussel

De

Langhout's VIMIGRIT voorkomt

slechte rui - legnood en stokrui

Postbus 23 Oegstgeest

Wij bieden U vrijblijvend aan: uit binnen- en buitenvolières.

Napoleons	4,50 p.p.	Grijze zebra'svinken	8,— p.p.
Zilverbekjes en loodbekjes	4,50 p.p.	Witte zebra'svinken	10,— p.p.
Bandvinken	5,— p.p.	Beige zebra'svinken	9,— p.p.
Ekstertjes	6,— p.p.	Masker zebra'svinken	12,— p.p.
Vuurvinken	7,— p.p.	Zilvervleugelzebra'svinken	13,— p.p.
Goudmussen	7,— p.p.	Japanse meeuwtjes	8,— p.p.
Blauwfazantjes	7,50 p.p.	Japanse nachtegalen, mannen	17,50 pst.
Oranjekaakjes	7,— p.p.	Japanse nachtegalen, poppen	10,— pst.
Goudbuikjes	9,— p.p.	Blauwvleugelnachtegalen	30,— pst.
Mozambiquesijsjes	9,— p.p.	Rijstvogels	7,— p.p.
Edelzangers	9,— p.p.	Safranvinken, groot	17,50 pst.
Geelstuitedelzangers	12,50 pst.	Dubbele Mozambiquesijsjes	25,— p.p.
Staalvinken	7,— p.p.	Himalayasijsjes	15,— pst.
Dominicaïnwidas	11,50 p.p.	Shamalieters	60,— pst.
Oost-Afrikaanse blauwfazantjes	10,— p.p.	Bladvogels	40,— pst.
Bauwkapb.-auwfazantjes	20,— p.p.	Surinaamse glansmerels	20,— pst.
Geelschouderwidas	15,— pst.	Afrikaanse glansmerels	17,50 pst.
Geelnekwidias	20,— pst.	Purperglansmerels	25,— pst.
Koningswidas	20,— pst.	Groene tijgervinken	20,— p.p.
Tijgervinken	7,— p.p.	Jacarinevinken	10,— pst.
Muskaatvinken	6,— p.p.	Kaneelpaapjes	20,— p.p.
Zwartkop en driekleurnonnen	6,50 p.p.	Witkeelpaapjes	15,— p.p.
Witkopnonnen	7,— p.p.	Zwarte paapjes	15,— p.p.
Blauwgrijze roodstaartjes	9,— p.p.	Indische nonpareils	20,— p.p.
St. Helena'sfazantjes	13,— p.p.	Geelkoptroupijlen	20,— pst.
Dubbelgoudbuikjes	13,— p.p.	Bruinkoportolien	7,— pst.
Angola blauwfazantjes	13,— p.p.	Zwartkoportolien	12,— pst.
Roodkopamadines	20,— p.p.	Rosevinken	15,— pst.
Grensdierwevers op kleur	20,— p.p.	Kalabulbul	15,— pst.
Zambawewers	20,— p.p.	Roodoorbulbul	17,50 pst.
Grondduifjes	40,— p.p.	Witoorbulbul	16,— pst.
Diamantduifjes	20,— p.p.	Geelstuitbulbul	20,— pst.
Zwartmaskerduifjes	17,50 p.p.	Oevermynahs	17,50 pst.
Zebra'duifjes	27,50 p.p.	Hertenmynahs	22,50 pst.
Peruduifjes geelsnavel	30,— p.p.	Pagodemerels	16,50 pst.
Groenvleugelduiven	50,— p.p.	Grijskopmerels	16,50 pst.
Senegalduifjes	25,— p.p.	Grasparkieten, diverse kleuren	6,— p.p.
Staalvlekduifjes	25,— p.p.	Deenabont-, Albino- en Lutinoparkieten	12,— p.p.
Chinese kwartels	12,— p.p.	Velkparkieten	30,— p.p.
Regenkwartels	20,— p.p.	Goudvoorhoofd-parkieten	50,— p.p.
Rode boskwartels	22,50 p.p.	Blauwvleugelsperling parkieten	35,— p.p.
Francoïnekwartels	22,50 p.p.	Oranjevleugelparkieten	40,— p.p.
Lachduifjes	17,50 p.p.	Muisparkieten	32,50 p.p.
Calif. kuifkwartels	45,— p.p.	Yendayaparkieten	120,— p.p.
Zilver Chinese kwartels	35,— p.p.	Nandayaparkieten	55,— p.p.
Witte Japanse kwartels	35,— p.p.	Pruimkop-parkieten	40,— p.p.
Japanse kwartels	17,50 p.p.	Heliband-parkieten	22,50 p.p.
Indigovinken	15,— pst.	Roseborstbaard-parkieten	60,— p.p.
Mex. nonpareils	20,— pst.	Peruparkieten	70,— p.p.
Lazulivinken	20,— pst.	Bontboertjes	40,— p.p.
Veelkleurvinken	20,— pst.	Forstenlorris	150,— p.p.
Regenboogvinken op kleur	15,— pst.	Geelmantellorris	250,— p.p.
Blauwe bisschoppen	20,— pst.	Agap personates parkieten	50,— p.p.
Mex. kernbijters	20,— pst.	Agap fisheries parkieten	45,— p.p.
Rode kardinalen	20,— pst.	Agap rosecollis parkieten	35,— p.p.
Mex. goudvinken	17,50 pst.	Grote alexander-parkieten	85,— p.p.
Mex. pestvogels	20,— pst.	Zwartkoppapagaaien	80,— pst.
Roodkuifkardinalen	17,50 pst.	Geelvoorhoofd-papagaaien	vanaf 135,— pst.
Gladkopkardinalen	17,50 pst.	Tamboerjnduifjes	70,— p.p.
Groene kardinalen	35,— pst.	Damalieters	60,— pst.
		Bruinoor-parkieten	60,— p.p.

Conditie: Niet franco, Rembours. Minimumorders f 15,—, verpakking f 1,50 per kistje. Levende aankomst en kwaliteit gegarandeerd. Reclames binnen 2 dagen. Onze magazijnen zijn dagelijks geopend tot 5.30 uur. Zondags t/m 31 augustus tot 4 uur.

In onderstaande plaatsen en data zijn wij met een grote collectie vogels voor verkoop, waar U dan zelf Uw keus kunt maken en vrachtkosten bespaart.

SPUIKENSISSE: Verenigingsgebouw „t Kontakt“, Vredeshofstraat 14, van 9 uur tot 2.30 uur, 18 april en 23 mei.

SCHAGEN: Hotel de Roode Leeuw, Markt 15, van 9 uur tot 2.30 uur, 25 april en 16 mei.

DRACHTEN: Het Wapen van Drachten, Zuidkade 13, van 9 uur tot 2.30 uur, 11 april en 9 mei.

WORMERVEER: Hotel de Jonge Prins, Marktstraat 2, van 9 uur tot 2.30 uur, 4 april, 2 mei en 30 mei.

„WIRIKA“, Elschoseweg 15, Schijndel, Telefoon 04104 - 23 55.

Houdt u ècht van uw vogels?

Bewijs het met Vogel Pecutrin!

Vogel Pecutrin is een hoogwaardig mengsel van alle voor uw vogels noodzakelijke mineralen, sporen-elementen en vitaminen. Het geeft aan kooivogels, volièrevogels en sierhoenders een blijvende top-conditie. Vogel Pecutrin maakt van het dagelijks voer dagelijks volwaardig voer.

Daarom hebben èchte vogel-liefhebbers altijd Vogel Pecutrin in huis!

Bayer Farma N.V., Nieuwe Spiegelstraat 3-5, Amsterdam,

Bayer voor 'n stralende gezondheid van uw lievelingsdier.

VOGELHANDEL REIN v. d. VEEN GOOR

Dwergkwartels	11,— ppr
Zilverkwartels	25,— ppr
Kuifkwartels	40,— ppr
Grasparkieten	6,— ppr
Albino parkieten	10,— ppr
Lutino parkieten	10,— ppr
Deensbonte parkieten	10,— ppr
Halsbandparkieten	20,— ppr
Pruimkopparkieten	40,— ppr
Bruinoorparkieten	60,— ppr
Agapornis Fischeri	47,50 ppr
Agapornis Taranta	35,— ppr
Agapornis personata	50,— ppr
Agapornis Roseicollis	35,— ppr
Yendaya parkieten	80,— ppr
Tamme papegaaien	155,— pst
Grijze roodstaartpapegaai	175,— pst
Rode kardinaal	25,— pst
Roodkuifkardinaal	20,— pst
Gladkopkardinaal	17,50 pst
Dwergduifjes	25,— ppr
Diamantduifjes	17,50 ppr
Jap. Nachtegaleen	15,— pst
Grenadierwevers	12,— ppr
Oranjewevers	9,— ppr
Citroenwevers	9,— ppr
Mex. Nonpareil	45,— ppr
Ind. Nonpareil	20,— ppr
Grote Safraanvinken	17,50 pst
Witkeelpeepjes	20,— ppr
Dominikaan wida	7,50 ppr
Goudbukjes	9,— ppr
Bandvinken	5,— ppr
Napoliens	4,— ppr
Zebravinken grijs	6,50 ppr
Zebravinken isabel	7,— ppr
Zebravinken wit	8,50 ppr
Zebravinken masker	10,— ppr
Zebravinken zilvervleugel	11,— ppr
Gordelgrasvinken	35,— ppr
Spitsstaart amadine	35,— ppr
Binzen astrilde	35,— ppr
Ceres astrilde	35,— ppr
Graanaat astrilde	70,— ppr
Bichenow astrilde	50,— ppr
Driekleur papegaai amadine	52,50 ppr
Roodkopgouds amadine	65,— ppr
Diamantvinken	50,— ppr
Rode Druppel astrilde	60,— ppr
Groenedruppel astrilde	75,— ppr
Edelzangers	9,— 2ppr
Elfen astrilde	45,— ppr
Geelstuit edelzangers	11,— pst
Baardvogeltjes	22,50 ppr
Blauwkopblauwfazantjes	22,50 ppr
Roodkopamadine	22,50 ppr
Jap. Meeuwtjes	6,— ppr
Abb. Geelbuk astrilde	15,— ppr
Driekleur nonnen	6,50 ppr
Muskaatvinken	6,— ppr
Rijstvogels	7,— ppr
Parelhalsband amadine	37,50 ppr
Mozambique sijesjes	9,— ppr
Kanarie diverse kleuren	
Rood, Goud, Wit, Geel, Pastel.	
Roodoorbulbuls	15,— pst
Kalabulbuls	15,— pst
Goudvoorhoofdvladvogel	40,— pst
Shamalijsjer	80,— pst
Blauwvleugelnachttegaal	40,— pst
Bruinkoportolanen	10,— ppr
Blauwgrijs roodstaartjes	9,— ppr
Zilverbekjes	4,— ppr
Oranjeakjes	6,50 ppr
's Maandags gesloten, 's Zondags van 9—2 u. geopend.	
Verzending onder rembours, verp. f 1,50.	
Minimum orders f 15,—.	

GROTESTRAAT 69
TEL. (06470) 2623

KLEINE ADVERTENTIES

AUSTRALISCHE PARKIETEN

Verzorging en kweek in Europa. Dr. H. D. Groen. Tweede, herziene en vergrote uitgave. Privé editie. Niet in de boekhandel. Verzending geschiedt franco na overmaking van f 31,50 per postwissel of giro aan: Dr. H. D. Groen, Rijkstr.weg 252, Haren (Gr.) Giro 833045

NU OF NOOIT!

Een eigen Sportbroedmachientje. Vanaf f 85,— voor 100 Kwartel-eieren of 48 Kippe-eieren. Capaciteit van 80, 100, 150, 200 eieren enz. met eierenkeerapparaat voor 50 eieren vanaf f 175,—. Folders met afbeelding op aanvraag.

A. M. KOKKE

Bredeweg 30 — Groesbeek — Telefoon 08891 - 16 32

PREPARATEURS

Uw adres voor Vogel en Zoogdierogen:
POLUX Schrans 101 c. Leeuwarden tel. 05100 - 2 51 00.
Katalogus gratis

VOGELVANGER, weer leverbaar de BEROEMDE DIVOZA VOGELVANGER met verstelbare Inloopsluizen en voorraadafdeling. Kan doorlopend vangen tot 100 stuks f 52,50 franco. DOORLOOPVANGKOOIEN voor het vangen van katten, ratten, bunzings, konijnen, eskhorn enz., vangt gegarandeerd feilloos f 35,— franco, 3 st. f 100,—.

VOGELNETTEN, wederom leverbaar de BEROEMDE ONGEEVENAARDE ORIGINELE z.g. onzichtbare JAPANESE VOGELNETTEN 3 x 2,10 m f 18,75 franco, 4,5 x 2,10 m f 22,50 franco, 6 x 2,10 m f 25,— franco, 9 x 2,10 m f 30,— franco. ORIGINELE BELGISCHE SLAGNETTEN 4 x 2 m f 21,— franco 2 st. f 40,—, 10 x 2 m f 38,— 2 st. f 74,—, 20 x 2 m f 55,— 2 st. f 105,—. Los netwerk 20 x 2 m f 39,— franco. Massavangkooien voor grof gevogelte f 35,— en f 45,— franco. KLEPKOOIEN 2 kleps met lokkool f 16,80 franco.

KONIJNENVANGNETTEN vangen geweldig 20 m lang f 44,80 franco. FRETTEERNETTEN per 6 stuks f 27,50 franco. RATTEN OF WEZELVALLEN vangt ook muizen f 15,— franco 5 st. f 55,— franco.

Schrijf of bel: DIVOZA, Bosweg 18-19, LEEK.
Tel. 05945 - 21 45.

NU OOK IN NEDERLAND

De autom. „VOMO“ Motorbroedmachine, met keerinrichting, vanaf f 316,90.

Verder leveren wij „ELSTEIN“ infrarood Donkerstralers van 60 tot 1000 Watt. De beste elektrische verwarming. Thermostaten, Verwarme drinkbakken, Broedmachineonderdelen, Lichtschakelklokken enz.

Vraag gratis fotoprijsblad.

Handelsonderneming J. v. WERKHOVEN

NIEUW ADRES: GROENEZIJDE 53,

DEN HAAG — Telefoon 070 - 66 73 55

Wilt u volop gezonde jongen kweken?

Geef de oudervogels dan dagelijks

OPFOKVOER „K.O.“

Licht verteerbaar

Volledig gevitamiseerd

Bevat alle bouwstoffen

Ook verkrijgbaar in een samenstel-

ling MET ZUIVER PLANTAARDIG

CAROTEEN voor alle rooffactorige

vogels.

Verkrijgbaar bij Uw speciaalzaak.

Vraagt gratis monster en folder bij:

Fa. JAN D. KAPPELLE & ZN.

DEVENTER - POSTBUS 2 - TEL. 05700-139 27

"ANIMALI"

Internationaal Vogel- en Apenpark
Postbus 291 - EINDHOVEN
Tel. (040) 13738 - Giro: 1069257
Algemene Bank Nederland n.v.

Hiermede bieden wij U vrijblijvend aan (verzending niet franko, verpakking / 1,50, minimum-orders / 15,-, levende aankomst gegarandeerd) prijzen excl. 12% B.T.W.

Jonge Kanaries, mannen	15,- p st
bij 10 stuks	14,- p st
Jonge Kanaries, poppen	7,- p st
bij 10 stuks	6,50 p st
Intensief Rode Kanaries	
mannen en poppen	25,- p st
Zalmrode Kanaries	22,50 p st
mannen en poppen	22,50 p st
mannen en poppen	22,50 p st
mannen en poppen	22,50 p st
mannen en poppen	22,50 p st
Extra dieprode Kanaries	
mannen en poppen	30,- p st
Ivoor Kanaries	30,- p st
mannen en poppen	30,- p st
Pastel Kanaries	30,- p st
mannen en poppen	30,- p st
Witte Kanaries, mannen	20,- p st
Witte Kanaries, poppen	15,- p st
Bastaard Putters, uitstekende zangers	22,- p st
Zilveroor Nachtegale, uitst. zangers	50,- p st
Napoleonnetjes	4,- p p bij 10 paar
Zilverbekjes	3,50 p p bij 10 paar
Bandvinken	5,- p p bij 10 paar
Ekstertjes	5,50 p p bij 10 paar
Vuurvinken	6,- p p bij 10 paar
Blauwfazantjes	7,- p p bij 10 paar
Oranjekaakjes	7,- p p bij 10 paar
Mozambiqueuizen	9,- p p bij 10 paar
Edelzangers	9,- p p bij 10 paar
Blauwgrijze roodstaartjes	9,- p p bij 10 paar
Driekleur Nonnen	6,50 p p bij 10 paar
Muskaatvinken	5,50 p p bij 10 paar
Tijgervinken	6,- p p bij 10 paar
Staalvinken	6,50 p p bij 10 paar
Goudmussen	7,- p p bij 10 paar
Goudbuikjes	8,50 p p bij 10 paar
Malabar Fazantjes	5,- p p bij 10 paar
Witkop Nonnen	8,- p p bij 10 paar
Indigo Vinken	15,- p p bij 5 stuks
Mexikaanse Nonpareils, mannen	27,50 p st
Grijze Rijstvogels	7,- p p bij 10 paar
Beillenvogeltjes	25,- p p
Rode Kardinalen, mannen	30,- p st
Rode Kardinalen, poppen	35,- p st
Roodbekwevers, op kleur	8,- p p bij 5 paar
Oranjewevers, op kleur	12,- p p bij 10 paar
Napoleonwevers, op kleur	12,- p p bij 10 paar
Dottergele Wevers, op kleur	12,- p p bij 10 paar
Grote Textorwevers, op kleur	15,- p p bij 5 paar
Dominikaan Whidaha, op kleur	14,- p p bij 5 paar
Paradijs Whidaha, op kleur	15,- p p bij 5 paar
Japanse Meeuwjes	9,- p p bij 10 paar
Zebravinken, grijze	7,- p p bij 10 paar
Zebravinken, beige/bruine	8,- p p bij 10 paar
Zebravinken, masker	14,- p p bij 10 paar
Zebravinken, wit	11,- p p bij 10 paar
Zebravinken, zilvervleugel	15,- p p bij 10 paar
Blauwe Birschoppen	20,- p st
Roodkop Gould Amadines	80,- p p
Gordel Grasvinken	40,- p p
Ceres Amadines en Binzen Astrilden	35,- p p
Diamantvinken	55,- p p
Spitsstaart Amadines	35,- p p
Goudvoorhoofd Bladvogel	40,- p st
Kala Bulbul en Witoor Bulbul	15,- p st
Roodoor Bulbul	16,50 p st
Afrikaanse Glanspreeuw	18,- p st
Soldaten Spreeuw	25,- p st
Oever Mayna	15,- p st
Shama Lijster	50,- p st
Shama Lijster, op volle zang	60,- p st

Witkuif Gaai, uit buitenvol.	45,- p st
Witkeel Gaai, uit buitenvol.	40,- p st
Roodsnavel en Geelsnavel Kitra	100,- p st
Fairy Bluebird (Irena Puella)	200,- p p
Fairy Bluebird, mannen afz.	145,- p st
Fairy Bluebird, poppen afz.	100,- p st
Zwartblauwe Gaai	200,- p st
Groene Jachtekster	200,- p st
Mexikaanse Langstaart Gaai	200,- p st
Grote Gele Troupialen	125,- p st
Witwang Touraco	200,- p st
Grote Geelborst Toekan	600,- p p
Carolina Duiven	70,- p p
Senegal Duiven	30,- p p
Australische Kuifduiven	80,- p p
Australische Bronsvleugel Duiven	130,- p p
Ala Blanca Duiven, zeer zeldzaam	150,- p p
Diamant Duiven	18,- p p
Zilver Diamant Duifjes	60,- p p
Grasparkieten	6,50 p p
Albino, Lutino, Deense Bonte Park.	12,- p p
Violet Parkieten	18,- p p
Agaporis Roseicollis	35,- p p
Tovi Parkieten	50,- p p
Tul Parkieten	60,- p p
Muis Parkieten	35,- p p
Roodkop Parkieten	80,- p p
St. Thomas Parkieten	50,- p p
Yendaya Parkieten	120,- p p
Vuurvleugel Parkieten	60,- p p
Nandaya Parkieten	70,- p p
Halsband Parkieten	25,- p p
Gevlekte Gele Halsband Parkieten	wachtende
Grote Alexander Parkieten	100,- p p
Pruimekop Parkieten	40,- p p
Bourks Parkieten	75,- p p
Roodrug Parkieten	75,- p p
Turquoise Parkieten	90,- p p
Valkparkieten	37,50 p p
Bonte Boertjes (Dwerg Papegaaien)	14,50 p st
Derbyan Parkieten	300,- p p
Pennant / Blaskop Rosella / Elegant / Splendid Parkieten	prijs op aanvraag
Malabar Parkieten	160,- p p
Goudvoorhoofd Parkieten	60,- p p
Grote Engelse Parkieten	prijs op aanvraag
Geelmantel Lorri	275,- p p
Purpernek Lorri	400,- p p
Rodere Lorri	400,- p p
Grijze Roodstaart Papegaai met garantie op spreken	150,- p st
bij 3 stuks	140,- p st
Grijze Roodstaart Papegaai, handtam, met garantie op spreken	180,- p st
Blauwvoorhoofd Amazone	135,- p st
Geelvoorhoofd Amazone	135,- p st
Dubb. Geelkop Amazone (Mexico)	150,- p st
Roodkop Amazones	wachtende
Kleine Oranjekuij Kakatoe	175,- p st
Middel Oranjekuij Kakatoe	200,- p st
Molukken Kakatoe	400,- p st
Middel Geelkuij Kakatoe	200,- p st
Grote Geelkuij Kakatoe	400,- p st
Grote Witkuij Kakatoe	350,- p st
Zwarte Palmkakatoe	prijs op aanvraag
Edelpapegaaien	wachtende
Geelblauwe Ara's	450,- p st
Rode Geelvleugel Ara's	450,- p st
Groenvleugel Ara's	300,- p st
Soldaten Ara's	500,- p st
Hyalanth Ara's	wachtende
Grote Java Beo, sprekend	300,- p st
Middel Beo	75,- p st
Chinese Dwergkwartels	14,- p p bij 5 paar
Chinese Dwergkwartels, hennen	10,- p st
Rode Boskwartels	20,- p p bij 5 paar
Witte Japanse Regenkwartels	35,- p p
Zilver Chinese Dwergkwartels	35,- p p bij 5 paar
Blauwe Schubbenkwartels	30,- p p
Verder kunnen wij U aanbieden:	120,- p p
Mooie kleine Capucijner Aapjes	150,- p st
Kleine Eekhoornaapjes	95,- p st
Kleine Groene Meerkataapjes	140,- p st
Kleine Rhesusaapjes	185,- p st
Blauwe Pauwen - Gele Goudfazanten - Kruising	
Bos x Koningfazant - Lady Amherst - Glans	
Nepal - Tenebrosis - Horstfield Fazanten -	
Juffer- en Sariskranen - Smient-, Pijlstaart-, Casara-,	
Mandarijn-Eenden - Wintertalingen - Zomertalingen -	
Grote Purperallen - Witte en Zwarte Zwanen.	

WIJ ZIJN GEINTERESSEERD IN ALLE SOORTEN SIERDUIVEN.

Wessel

De